

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 23, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, KOVAS - MARCH 23, 1996

Nr. 59

Sveikatos ministras ragina būti taupiais

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Lietuvos sveikatos apsaugos ministras Antanas Vinkus, pranešęs, kad gydymo įstaigos kas mėnesį iš biudžeto gauna maždaug tik pusę tos sumos, kuri yra numatyta, spaudos konferencijoje ketvirtadienį pareiškė, kad „turime visi ir visur labai taupyti“. Anot Vinkaus, nors numatyta ir taip labai mažai lėšų sveikatos apsaugai, negaunant visų lėšų, išgyventi jau nebeįmanoma. Tad ir liko vienintelis kelias — taupyti.

Ministerijos sudarytos komisijos tikrina, kaip ligoninėse panaudojama tai, kas turima; rasta ir nesklaidumų, ir tikro pasišventimo pavyzdžių, sektis iniciatyvų. Išanalizavus padėti, sudarytas priedinių priemonių planas, kuris artimiausiomis dienomis bus pateiktas tvirtinti ministerijos kolegijai.

Pirmiausia siūloma bent dviem dienoms sutrumpinti ligoninio gydymo ligoninėse trukmę, užtikrinant, kad nenukentėtų teikiamos pagalbos kokybė. Iki metų galo tai leistų sutaupyti apie 32 milijonus litų. Dar penkta šešta milijonų tikimasi sutaupyti planinių ligonių neguldant penktadieniais — savaitgaliais paprastai nei tyrimai, nei gydymo procedūros nepradedamos. Taip pat nuspresta, kad chirurginius skyrius ligoninės gulyti tik tada, kai visi tyrimai jau bus atlikti kituose skyriuose. Tai į medicinos taupyklos įrašą įrašyti dar kokių 7 milijonus litų.

Siūloma laikinai apriboti sudėtingas ir labai brangias kardiologines, angiochirurgines, šoninių protezavimo, bei kai kurias kitas operacijas, žinoma, jei negresia pavojus ligonio gyvybei. Kurį laiką nutarta nedaryti širdies ir plaučių persodinimų.

Yra ligoninių, sakė ministras, kurių lėšų fondas išnaudojamas tik 80% ir dar mažiau. Trims mėnesiams pristabdžius bent septynių sanatorinio reabilitacinio tipo ligoninių veiklą.

E. Bičkauskas neketina dirbti vyriausybėje

Vilnius, kovo 20 d. (AGEP) — Seimo pirmininko pavaduotojas, Centro Sąjungos valdybos pirmininkas Egidijus Bičkauskas neigiamai atsakė į premjero Mindaugo Stankevičiaus siūlymą tapti teisingumo ministru. Antradienį premjerui telefonu tai pasiūlius, E. Bičkauskas atsakė neigiamai, tačiau pažadau.

Lietuva susirūpinusi Rusijos pratybomis

Vilnius, kovo 21 d. (BNS) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, telefonu paskambinęs Rusijos ambasadoriui Lietuvoje Nikolaj Obertyšev išreiškė susirūpinimą karinėmis pratybomis, kurios vyksta Karaliaučiaus srityje kovo 19-23 dienomis. Jos vyksta ir toje Baltijos jūros dalyje, kuri yra Rusijos bei Lietuvos derybų dėl ekonominės zonos objektas.

Albinas Januška atkreipė ambasadoriaus Obertyšev dėmesį į tai, kad Lietuva apie šiuos manevrus nebuvo informuota iš anksto ir pažymėjo, jog tokie Rusijos veiksmai nestiprina dvišalio pasitikėjimo.

būtų galima taip pat nemažai lėšų sutaupyti. Iš viso, anot ministro, būtina gerai išanalizuoti reabilitacijos įstaigų veiklą, nes pasitaiko atvejų, kai žmonės į jas vyksta pailsėti, o ne gydytis. Bus bandoma įteisinti ir vieną gana drąsiai naujovę — už kiekvieną apsilankymą pas gydytoją poliklinikoje imti po vieną litą. Siūlymas tikriausiai susilauks audringos kritikos, bet taip jau daroma Latvijoje, ir tai turi ne tik finansinį, bet ir drausminantį efektą.

Socialiai remtiniams asmenims mokėti nereikės. Taip pat manoma, kad žmonės, guldami į ligonines, galėtų apsimokėti už komunalines paslaugas — apšvietimą, minkštą inventorių ir panašiai. Tai, suprantama, nebūtų taikoma ligoniams, sergantiems vėžiu, tuberkulioze ir psichinėmis ligomis.

Žurnalistams buvo pranešta, kad Seime jau baigiama priimti Sveikatos draudimo įstatymą. Jam įsigaliojus išaiškės, kiek Lietuvai realiai reikia gydytojų, kiek reikia lovų ligoninėse. Atsirastų konkurencija, atsirastų ir gydytojų bedarbių. Jau dabar sudaroma galimybė kai kurių specialybių gydytojams pakeisti darbo profilį.

Baigdamas konferenciją, Sveikatos apsaugos ministras Antanas Vinkus pabrėžė, kad čia paminėtas priedinės priemonės siūloma taikyti tik tuo atveju, jei finansavimas iš biudžeto ir toliau sieks tik 50% numatyto lėšų kiekio. Finansavimo klausimais į vyriausybę kreipiamasi nuolat.

Ministras išitikinęs, kad medicinos pagalbai turėtų būti teikiamas prioritetas, apgailestavo, kad taip nėra, kad sunkiomis ekonominėmis sąlygomis nemažai lėšų skiriamos įvairioms nevykybinės svarbos programoms, pavyzdžiui, paminklų statymui. Paminklas gali palaikyti ir geresnių laikų, sunkus ligonis laukti negali, spaudos konferencijoje susumavo sveikatos apsaugos ministras Antanas Vinkus.

dejo aptarti šį klausimą artimiausiam Centro Sąjungos valdybos posėdyje.

Kaip pranešė Centro Sąjungos sekretorius Vidmantas Staniulis, antradienį valdyba plačiau net nediskutavo šio siūlymo. Pasak Staniulio, formuojant septynių vyriausybę, E. Bičkauskui buvo pasiūlyta tapti vidaus reikalų arba teisingumo ministru. Tuomet valdyba pritarė, kad jos pirmininkas pasirinktų vidaus reikalų ministro portfelį, ir tokiu būdu buvo atmetas siūlymas jam tapti teisingumo ministru.

„Dabar aplinkybės nepasiūlyt“, sakė V. Staniulis. Jo nuomone, tai „keistokas siūlymas“, žinant ankstesnį valdybos sprendimą bei tai, kad opozicinė Centro Sąjunga neigiamai vertina šios vyriausybės programą. Valdyba antradienį Egidijui Bičkauską paskyrė Centro Sąjungos rinkimų štabo vadovu. „Paskyrus jį vadovu, ministro klausimas jau nebediskutuojamas“, pažymėjo V. Staniulis.

Jis taip pat paneigė bet kokias spekuliacijas, neva Bičkauskas ankščiau pats siūlė vadovauti

Kovo 8 d. Lietuvos Mokslų Akademijos posėdžiui salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame pagerbti 1995 m. Lietuvos mokslo premijos laureatai. Skirta vienuolika premijų už darbus agrariniui, gamtos, matematikos, medicinos, humanitarinių, socialinių, teologijos ir technikos mokslų srityse. Iš viso premijos skirtos dvidešimt trimis mokslininkams bei jų grupėms. Apdovanojimus įteikė Lietuvos ministras pirmininkas Mindaugas Stankevičius.

Nuotr. J. Jurkevičiaus „Dienoje“

Mazuto Lietuvai turėtų užtekti iki šildymo sezono pabaigos

Vilnius, kovo 20 d. (AGEP) — Iki šildymo sezono pabaigos Lietuvai neturėtų pritrūkti mazuto, mano energetikos sistemos pareigūnas. Lietuvos Energijos bendrovės kuro tiekimo skyriaus viršininkas Vitulis Valeika korespondentui sakė, kad nors energetikos sistema jau sunaudojo apie 60% valstybės mazuto atsargų, dabar Lietuva apsirūpina kuru be sutrikimų.

Be to, nuo trečiadienio Lietuvos Energija gauna šiek tiek daugiau gamtinių dujų — jų su-

naudojimas per parą padidėjo nuo 0.8 iki 1 milijonų kubinių metrų. Pasak Valeikos, dabar Lietuvos Energija iš tiekėjų gauna mazutą reguliariai kiekvieną parą. Visos vasario mėnesio mazuto pirkimo sutartys jau įvykdytos, kai kurie tiekėjai jau patiekė ir kovo mėnesį numatytą kuro kiekį. Iš viso šį mėnesį tikimasi įsigyti apie 100,000 tonų mazuto. Dar vieną mazuto pirkimo konkursą ketinama skelbti balandžio mėnesį, tačiau dėl perkamo kuro

kiekio kol kas neapsispręsta. „Jei visos tiekimo sutartys ir toliau bus vykdomos, iki šildymo sezono pabaigos Lietuvai turėtų užtekti mazuto“, sakė V. Valeika.

Mazuto poreikis Lietuvoje labai išaugo po to, kai Rusijos Gazprom įmonė per pastarąjį mėnesį už įsiskolinimus sumažino dujų tiekimą Lietuvai nuo 12 iki 2.7 milijonų kubinių metrų per parą. Todėl dauguma ir elektrinių vietų dujų ėmė naudoti mazutą iš valstybės rezervų.

Paprastai žiemą Lietuvos energetikos sistema per parą sunaudojo apie 5,000 tonų mazuto ir 6-8 milijonų kubinių metrų dujų.

Konservatoriai pasisako dėl Dūmos sprendimo

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Rusijos Dūmos sprendimas, kuriuo formaliai atšauktas buvusios prievartinės sovietų imperijos likvidavimas, „tiesiogiai neličia anksčiau išsižadavusių Baltijos valstybių, tačiau visa savo esme yra agresyvus absurdas“, pabrėžia Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovybė.

Tėvynės Sąjungos pirmininko Vytauto Landsbergio pasirašytame pareiškimе pabrėžiama, kad joks vienos valstybės parlamento balsavimas negali panaikinti kitų valstybių suvereniteto ir jo visuotinio pripažinimo. Vis dėlto sovietų fundamentalistų dominuojamos Dūmos sprendimas „yra pakankamai gresmingas“, pažymima trečiadienį vakare išplatintame pareiškimе.

Tačiau, konservatorių nuomone, šis balsavimas „turėtų paskatinti Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalis pamatyti, kas joms rengiama, ir vėl sutvirtinti Vakarų nuostatas stabdyti komunistinį imperializmą“.

Kol kas potvynio Lietuvoje dar nebus

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Didelis atlydis Lietuvoje prasidės kitą pirmadienį, o kitos savaitės pabaigoje pajudės upių ledas sukels potvynius, pranašauja Lietuvos meteorologai. Kaip korespondentui pasakė inžinierė hidrologė Romualda Barkevičienė, kol kas vidutinė paros temperatūra yra apie -2 laipsniai Celsijaus (26 F) ir sniegas tirpsta pamažu.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Baltijos šalys į NATO turi stoti kartu, pareiškė P. Gylys

Praha, kovo 21 d. (AGEP) — Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pabrėžia, kad Baltijos valstybių saugumas yra vienas jautriausių dabarties klausimų. Todėl NATO pletimasis turi vykti sistemingai ir tolygiai, užtikrinant visų Europos šalių saugumo nedalomumą, pareiškė ministras trečiadienį Prahoje dvylikos Vidurio ir Rytų Europos šalių ministrų susitikime su JAV valstybės sekretoriumi Warren Christopher.

„Siekiant užtikrinti saugumo

nedalomumą tarp jaunų demokratijų, svarbu, visų pirma, įvardinti būsimas NATO nares, pradedant įstojimo į NATO procesą Baltijos ir kitoms Vidurio Europos šalims vienu metu“, pažymėjo ministras.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos informacijos skyrius pranešė, kad trečiadienį P. Gylys susitiko su Slovenijos užsienio reikalų ministru ir aptarė dvišalio bendradarbiavimo bei laisvosios prekybos sutarčių pasirašymo perspektyvas.

W. Christopher: Neturi kurtis trys Europos

Praha, kovo 21 d. (BNS) — JAV valstybės sekretorius Warren Christopher kovo 20 d. Prahoje susitikime su Rytų ir Centrinės Europos šalių užsienio reikalų ministrais pažadėjo, kad NATO plėsis į Rytus ir į ją bus priimtos naujos demokratines Rytų Europos valstybes.

Jis pažymėjo, kad Rusija neturi būti izoliuota europinės integracijos metu ir pareiškė, jog Europos Sąjungos pletimasis yra toks pat svarbus kaip ir NATO pletimasis. Pasak JAV valstybės sekretoriaus, neturi

susiformuoti trys Europos: stabilūs bei turtingi Vakarai, NATO bei Europos Sąjunga judanti Vidurio Europa ir krizės apimti Rytai.

Warren Christopher informavo, kad iš principo, kas ir kada bus priimtas į NATO, bus nuspręsta šių metų gruodžio mėnesį. Tai bus šalys, kuriose politinės ir ekonominės reformos pažengusios toliausiai. Neoficialiai tokiais šalimis vadinotės Čekija, Lenkija ir Vengrija.

Kovo 21 d. JAV valstybės sekretorius atvyko į Maskvą.

NATO plėsis, nepaisant Rusijos rinkimų rezultato

Maskva, kovo 21 d. (Itar-Tass) — NATO generalinis sekretorius Javier Solana Maskvoje susitiko su Rusijos prezidentu Boris Jelcin. Spaudos konferencijoje po susitikimo NATO generalinis sekretorius konstatavo, kad Rusijos ir NATO pozicijos pastarosios plėtimo klausimu nesuartėjo.

J. Solana informavo, kad vizito Rusijoje metu NATO ir Rusija susitarė pasirašyti individualią bendradarbiavimo programą 1996 metams. Taip pat pasirašytas savitarpio supratimo

memorandumas dėl civilinio planavimo stichinių nelaimių ir kitų ypatingų situacijų atveju. J. Solana taip pat pareiškė, kad NATO plėsis, nepaisant to, kokie bus Rusijos prezidento rinkimų rezultatai.

„Nezavisimaja gazeta“ žurnalisto klausima, ar paskutiniai Rusijos Dūmos sprendimai suteikė naują argumentą NATO įstoti siekiančioms šalims, Solana atsakė, kad NATO planą atžvilgiu psichologiškai pozityvus efektas buvo gautas.

Tautininkai kviečia stabdyti skurdą

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Lietuvių Tautininkų Sąjunga ir jos frakcija Seime pakvietė Seimą, vyriausybę, politines partijas, visuomenę stabdyti skurdą. Nesustabdžius jo plitimo, Lietuvių Tautininkų Sąjungos frakcijos seniūno Leono Milčiaus nuomone, „kalbėti apie kokią nors valstybės perspektyvą būtų absurdiška“. Ketvirtadienį spaudos konferencijoje jis sakė, jog tautininkai rengia plačią socialinės saugos programą. Šiuo metu, pasak jo, nesilaikoma net septynių Konstitucijos straipsnių dėl socialinių reikalų.

Tautininkai neatidėliotinu veiksmu laiko valstybinio visuomeninio „paramos skurstantiesiems“ fondo sudarymą. Jie ragino aukštas valstybines pareigas užimančius pareigūnus, verslininkus ir žmones, gaunančius didelius atlyginimus, dalį jų skirti siūlomam steigti fondui. Tautininkai paragino Seimą.

Tačiau kovo 25 d. laukiama, kad paros temperatūra pakils virš nulio, ir smarkiai tirpstantis sniegas pakels upių vandenį, o po kelių dienų prasidės ledonėsis.

KALENDORIUS

Kovo 23 d.: Šv. Turibijus iš Mogrovoje, vyskupas (1538-1606) Perut Domas, Akvilė, Galiginas, Vismantas 1939 m. nacių Vokietijos kariuomenei užėmė Klaipėdos kraštą.

Kovo 24 d.: Penktas Gavėnios sekmadienis. Lucija, Gabrielius, Hilda, Daumantas, Nika.

Kovo 25 d.: Apreiškimas Švč. Mergelei Marijai, Marija, Haroladas, Vaisvilkas, Kantė, 1831 m. Lietuvoje prasidėjo sukilimas prieš rusus.

Kovo 26 d.: Feliksas, Kasi-jonas, Tekle, Vygantas, Gela, Lūdvardas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

„MAS PROGRAMOS VADOVO“ UŽDUOTIS IR TURINYS

Seniai buvo mėginta suteikti praktiškų gairių moksleivių ateitininkų veiklai moderniose sąlygose. Buvo norėta pateikti ateitininkų ideologiją, kaip tvirtą asmenybės vystymo pagrindą, tinkantį ir dvidešimt pirmajam amžiui. Kilnus planai tapo realybe Ateitininkų federacijos vadui Juozui Polikajui sudarius Ideologinės programos komisiją, kuri savo darbą baigė paruošdama ir išleisdama „MAS programos vadovą“. Pateiktos programos pritaikymas ateitininkų veiklai yra MAS vadovybės, kuopų globėjų, valdybų bei visų narių rankose. Nors „Programos vadovo“ paruošimas yra baigtas, jo įnašas jaunimo auklėjimo darbe tik prasideda. Sprendžiant iš panašaus „Programos vadovo“ pasiekimo Jaunųjų ateitininkų sąjungos (JAS) veikloje, yra pagrindo tikėti, kad ir šis „Vadovas“ moksleiviams ateitininkams bus naudingas ir populiarus.

„MAS programos vadovą“ planuojant, komisija vadovavosi trimis principais – prasmingumu, patrauklumu ir praktiškumu. Norėta, kad „Vadovas“ būtų prasmingas, kad jame atsispindėtų ateitininkų principai, vertybės ir idealai.

„Programos vadovo“ įvade yra trumpai aptarti penki ateitininkų principai: katalikiškumas, tautiškumas, šeimyniškumas, visuomeniškumas ir inteligentiškumas. Vadove kiekvienam principui ir organizacijai reikalingam paskirti nuo trijų iki keturiolikos susirinkimų.

Nors ir tais pačiais ateitininkų principais vadovaujantis – ar tai būtų jaunųjų ar sendraugių grupė – susirinkimų įgyvendinimas turi atitikti grupės amžiaus psichologiją. Komisija tiesiog norėjo, kad „Vadovas“ būtų patrauklus. Kiek įmanoma, buvo vengta sausos didaktinės atmosferos, kai globėjas moko, o moksleiviai pasyviai sėdi ir nuobodžiauja. Siekta moksleivius iš tiesų įtraukti į tokį saviuoklos procesą, kuris vyktytų ne tik dabar, bet ir ateityje. Stengiasi, kad ideologinių temų pritaikymas būtų kuopų patrauklesnis, kad įtrauktų pačius moksleivius.

Siekta, kad „Vadovas“ būtų praktiškas. Norėta, kad didžioji pagalbinė medžiagos dalis būtų pačiam „Vadovu“, kad nereikėtų skaitytojo nukreipti į šaltinius, gal net neprieinamus šaltinius. Bandyta susirinkimus ir nurodymus aprašyti visiems

abiejose Atlanto pusėse suprantamais terminais. Nors siūloma „Vadovą“ skaityti ir mokyti iš jo nuosekliai, stengiasi, kad būtų pakankamai progų pasireikšti kuopos vadovybės ir jos narių kūrybiškumui, asmeninei iniciatyvai bei lankstumui. „Programos vadovas“ yra tarsi gairės dinamiškai veiklai. Siūlomos gairės yra daugeliu atveju jau išbandytos, tačiau ar pasiseks dar vienas bandymas, priklausys nuo globėjų uolumo ir kūrybiškumo.

JAS jungia vaikus nuo 6 iki 13 metų amžiaus, o MAS – jaunuolius nuo maždaug 14 iki 18 metų. Ideologinė ir organizacinė programa susideda iš 52 konkrečių temų susirinkimams. Kai kurios temos turi keletą variantų. Visą programą galima įvykdyti per ketverius metus, darant bent po vieną susirinkimą kas mėnesį. Jei reikia ir yra laiko, kai kurias susirinkimų temas galima pakartoti dažniau, negu kas ketveri metai. Svarbu viską padaryti iš eilės, nes kitaip gali iškilti nepageidaujamų spragų. Jeigu susirinkimai vyks iš eilės, visi nariai su visa medžiaga susipažins per ketverius metus, nesvarbu, kuriais metais jie būtų įstoję į sąjungą. Keturiolikos metų moksleivis, pareigingai lankęs visus kuopos susirinkimus, teoriškai turėtų išmokti visą „Vadovo“ programą per ketverius metus. Baigęs gimnaziją, jis bus gerai pasiruošęs žengti į studentų ateitininkų gretas. Norėta, kad „Programos vadovas“ padėtų moksleiviui ateitininkui įsisąmoninti ateitininkų ideologiją, jos principus, sukurtų tvirtą vertybių pagrindą. Norėta, kad šia „mokyklą“ baigęs jaunuolis būtų išsiugdęs krikščioniškas vertybes, būtų visapusiškas, dvasiniai turtingas asmuo, pasiryzęs tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui.

Siūloma, kad kiekvienas susirinkimas turėtų programos ir pramogų dalį. Programos dalyje naudotina viena iš ideologinių – organizacinių susirinkimų temų. Antroje, pramogų arba saviuoklos dalyje reikia parinkti vieną ar keletą prie susirinkimo temos tinkančių renginių ar darbų, pvz., žaidimų, dainų, rankdarbių, vaidinimų, eilėraščių ir t.t. Reikėtų stengtis suderinti pirmąjį ir antrąjį dalį ne tik temas, bet ir aktyvumo atžvilgiu.

Svarbia „Vadovo“ dalį užima dr. Audronės Skrupskelienės aprašytos globėjų vadovo sąvokos. Čia atsakoma į klausimą, koks turėtų būti vadovas. Aptariama vadovo visuomeninis pasirošimas, jo pareigos, santykis su tėvais, drausmė, tvarka. Teikiama patarimų kaip reikėtų programą planuoti. Išvardinta keletas priekšinių būdų patrauklumui ugdyti.

„Programos vadovas“ apima 192 puslapius, išspausdintas gana smulkiai, bet Lietuvoje populiariu šriftu. Birutės Bublienės pieštas viršelis ir skyrių iliustracijos yra simboliški, prasmingi ir patrauklūs. Viršelio spalvos suderintos su MAS spalvomis – žalia/balta.

Komisijos darbas tęsėsi keletą metų. Buvo pasidalinta darbais, buvo diskutuota, rašyta, taisyta, kritikuota ir vėl rašyta. Buvo susilaukta gražių talkos. Neapsieita ir be laiko gašinimo ir pašalinių trukdymų.

Programos komisijos nariai, atlikę pagrindinį „Vadovo“ paruošimo ir redagavimo darbą, buvo dr. Romualdas Kriaučiūnas – pirmininkas, Birutė Bublienė ir Janina Udrinė. Štai kas „Vadovą“ apie kiekvieną sakoma:

Dr. Romualdas Kriaučiūnas, psichologas, reiškiasi lietuviškoje spaudoje, visuomenėje ir ateitininkų veikloje, yra buvęs Ateitininkų federacijos generalinis sekretorius. JAS pirmasis pirmininkas. JAS programos komisijos pirmininkas ir Dainavos jaunimo stovyklos Tarybos pirmininkas bei administratorius.

Birutė Bublienė yra baigusi vokiečių kalbą ir turi verslo administracijos magistro laipsnį. Tai jaunųjų globėja, ateitininkų stovyklų rengėja. JAS papildomo programos vadovėlio autorė, buvusi Jaunųjų ateitininkų sąjungos pirmininkė. Ateitininkų federacijos tarybos pirmininkė, energinga organizatorė.

Janina Udrinė yra baigusi matematiką. Ji taip pat turi šios srities magistro laipsnį. Daug metų dėsto matematiką kolegijoje, matematikos katedros vedėja, buvo apdovanota pagyrimo raštais už pavyzdinę dėstymą. Moksleivių ateitininkų globėja, jaunųjų ateitininkų stovyklų iniciatorė. JAS vicepirmininkė. JAS programos komisijos narė, sendraugis skyrėsi pirmininkė. JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narė, patyrusi visuomenininkė.

Programos komisija nedirbo viena. Daug gražios pagalbos vienokia ir kitokia forma susirinkimams turėtų būti pasiekta.

Čikagos Daumanto-Dielninkaitio kuopos jaunučiai klausosi pasakojimo apie Tris Karalius. Iš k. – Šarūnas Daugirdas, Juozukas Pranckevičius su sesute, Algis Kasniūnas, Julija Januškytė ir Raimundas Kazlauskas.

IDOMUS ČIKAGOS STUDENTŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Čikagos studentų ateitininkų susirinkimas, š.m. kovo 1 d. vykęs Lemonte, svetinguose Zitos Kušeliauskienės namuose, buvo tikrai įdomus. Dalyvavo apie 25 asmenys – nuo pirmakursių iki doktorantų. Liudas Landsbergis buvo paruošęs skaitinį užkandį.

Pradžioje Haris Subačius pravedė trumpas bendras diskusijas apie demokratiją, Lietuvą ir žmonių nuomones apie prezidentą Antaną Smetoną. Haris mums priminė, kad Mindaugas turbūt nesujungė Lietuvos mandagių būdų. Po to jis trumpai kalbėjo apie Lietuvos istoriją nuo Mindaugo laikų iki Pirmojo pasaulinio karo. Po šio įvado

laukė iš daugybės talkininkų. „Vadovą“ paminėta dr. Audronės Skrupskelienė, kuri parengė jau minėtą skyrį apie vadovų paruošimą. Gražina Kriaučiūnienė, kuri rašė redagavo ir vėl perrašė. Dekota Danutei Bindokienė už gramatikos ištaisymą ir Daivai Jakeliūnienei už kalbos taisyklą „bent tris kartus“.

Joks konkretus darbas neapsieina be pinigų. „Vadovo“ spausdinimo išlaidas padengė šio leidinio mecenatai ir žinomi katalikiškojo lietuvių jaunimo projektų rėmėjai Jonas ir Aldona Čingai iš Los Angeles. „Vadovą“ nemini Aidas ir Irena Kriaučiūnai, gyveną Vilniuje, kurie nepalstamai talkino ir rūpinosi, kad „Vadovą“ rankraštis atsidurtų patikimoje spaustuvelyje ir su laiku taptų viena iš pirmųjų, 1996 m. išleistų knygų.

Tiek trumpai pristatant „MAS Programos vadovą“. Būtu įdomu išgirsti kritišką šio „Vadovo“ įvertinimą iš tų, kuriems jis skiriamas.

Romualdas Kriaučiūnas

DR. V. J. VASATJENI
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarim

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-638-6500
Valandos 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLI
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKNACHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4467

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKNACHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4467

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKNACHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4467

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKNACHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4467

jis pradėjo pašnekesį apie prezidentą A. Smetoną. Haris papasakojo, kaip Pirmojo pasaulinio karo metu Lietuva buvo sugriauta. Siautė badas, ypač miestuose, nes rusų ir vokiečių kariuomenės buvo viską, ypač maistą, atėmusios iš kaimiečių. A. Smetona buvo vienas vadų Valstybės komiteto – organizacijos, kuri aukomis padėjo žmonėms. Tas komitetas išsivystė į Valstybės steigiamąją tarybą, 1918 m. paskelbusią Lietuvos nepriklausomybę. Pasiskelbusi nepriklausoma Lietuva dar kovojo su bermontininkais, lenkais ir komunistais. Seimą sudarė daug partijų ir prezidentai kelis kartus keitėsi, todėl valdžia negalėjo daug pasiekti. A. Smetona tuo metu rašė knygas, straipsnius, bet nebuvo politikas.

1926 m. įvyko perversmas. Kariuomenė užėmė Lietuvos valdžią. Smetona tapo prezidentu ir pats parašė konstituciją. Jis buvo narys Tautininkų partijos ir valdė autokratiškai. Pasaulinės ekonominės depresijos metu Lietuvos ekonomija buvo stipri. Ūkiai buvo perstatyti ir Lietuva eksportavo daug maisto ir medžio. Smetona pagerino kraštą. Hario tyrinėjimai rodo, kad žmonės bendrai buvo patenkinti Smetonos valdžia.

A. Smetona iš pradžios rėmė ateitininkus. Ateitininkai nebu-

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312) 471-8142
Kašbame Nuturviskai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312) 225-0695

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidus ir plaučių ligos
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DR. ELIGIJUS LEIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7000 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Mickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2295

DRAUGAS

(USPS 161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4546 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4546 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Pašto išlaidos metiniam, pakvitavimui už gautas prenumeratas nesiminti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, patvirtina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stontius

Moderatorius kun. Viktoras Rimelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Neprašome siunčiant pasiūlyti kopijas.

vo uždrausti dėl jų ideologijos ir jie Smetonai nesipriešino. A. Smetona uždraudė visas jaunių organizacijas (išskyrus skautus) todėl, kad jis norėjo vienybės. Haris mums parodė, kad Lietuvai gal reikėjo stipraus vadovo po Pirmojo pasaulinio karo, bet stiprus vadai kartais nesaugo kiekvieno asmens teisių. Čikagos studentai ateitininkai

kai nuoširdžiai dėkoja Hariui Subačiui už įdomų pašnekesį ir Zitai Kušeliauskienei, kad leido mums susirinkti jos namuose. Aldis Jameikis

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Roz. 708-422-7867
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarim

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo
Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-980-3113
Valandos susitarim

DR. VILJUS KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-994-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Minors Pain Treatment Institute
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRY DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-0880
East Dundee 847-622-1212
McHenry 815-363-9585

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-6255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4855
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Sešd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2898
Namų tel. 708-448-8645

EDMUNDAS VIŽNAB, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydymas
Kašbame Nuturviskai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 586-7756

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

Ateitininkų šeimos šventėje, Clevelande, jaunučiai atlieka meninę programą.

Nuotr. R. Silgalienės

TIKIME PRISIKĖLIMU

Iš ko pažįstame Dievą? Pirmasis šio sekmadienio skaitinys iš pranašo Ezechiello (Ez 37:12-14) susumuoja: Dievas yra tas, kuris atveria kapus ir prikelia savuosius iš mirties. Dievas įkvepia Šventąją Dvasią, atgaivindamas, ir parveda į žemę, kurią mums paskyrė ir pažadėjo. Dievo žodis – tikras ir veiksmingas.

Atliepamoji psalmė (129:130-138) užtikrina, kad nėra nuodėmės, kurios Dievas neatleistų; kad Dievas yra tas, kuris vaduoja iš visų nuodėmės padarinių. O laiske Romos tikintiesiems (Rom 8:8-11) šv. Paulius primena ir mums, kad per Krikštą savyje jau turime tą Dievo Dvasią, kuri prikelė Jėzų iš mirties, kuri sugrįžė nuodėmę ir jos padarinius. Bet ji neveiks mumyse, jei nepasirinkime pagal ją gyventi, o vieton to rinkimsės gyventi grynai pagal savo fizinius potraukius, ką Paulius vadina „kūniškai“.

Paulius jokių būdų nesmerkia paties kūno; jis net užtikrina, kad Kristus mūsų mirtinuosius kūnus atgaivins sava Dvasia. Kaip girdėjome neregio išgydymą, taip matysime ir Lozorius prikelti – žmogaus mirtinuosius kūnus kaip tik yra ta vieta, kurioje turi apsirėikšti Dievo garbė. O Dievo garbė apsirėikšia ne tik fizinio gydymo stebuklais. Ją jaučiame, kaip galingą jo Dvasios veikimą pagėjimą išlaikyti tikėjimą bei viltį Dievo pergale ir ištisime meilės darbuose, net kai iš visų pusų siaučia neviltingi mirties našotės tamsos jėgos.

Šv. Jono Evangelijos 11 skyrius – pasakojimas apie Lozorius prikeltą – yra visos šios evangelijos ašis: pirmieji dešimt skyrių paruošia šiam pasakojimui, viskas, kas rašoma po to, yra pristatoma Jėzaus žodžiu Mortai šviesoje: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius“. Šiais žodžiais išsakoma pati svarbiausia krikščioniško tikėjimo tiesa. Jėzus Lozorius iš mirties prikelia viešai, kad jo mokiniai ir visa Jeruzalė būtų liudininkai ir Dievo galybės, ir Jėzaus ryšio su Tėvu, ir tikėjimo galios tikintiesiems. Jėzaus asmenyje net ir mirtis nebėra paskutinis žodis. Nėra nieko, kas negalėtų būti Dievo žodžiu Jėzuje perkeista: nei nuodėmė, nei smurtas, neteisėtumas, netikėjimas, blogis, nei pati mirtis. Kas įvyko Lozorius, įvyko ir mums per Krikštą. Sutvirtinima ir pakartojama kiekvienose Mišiose – kai meldžiamės,

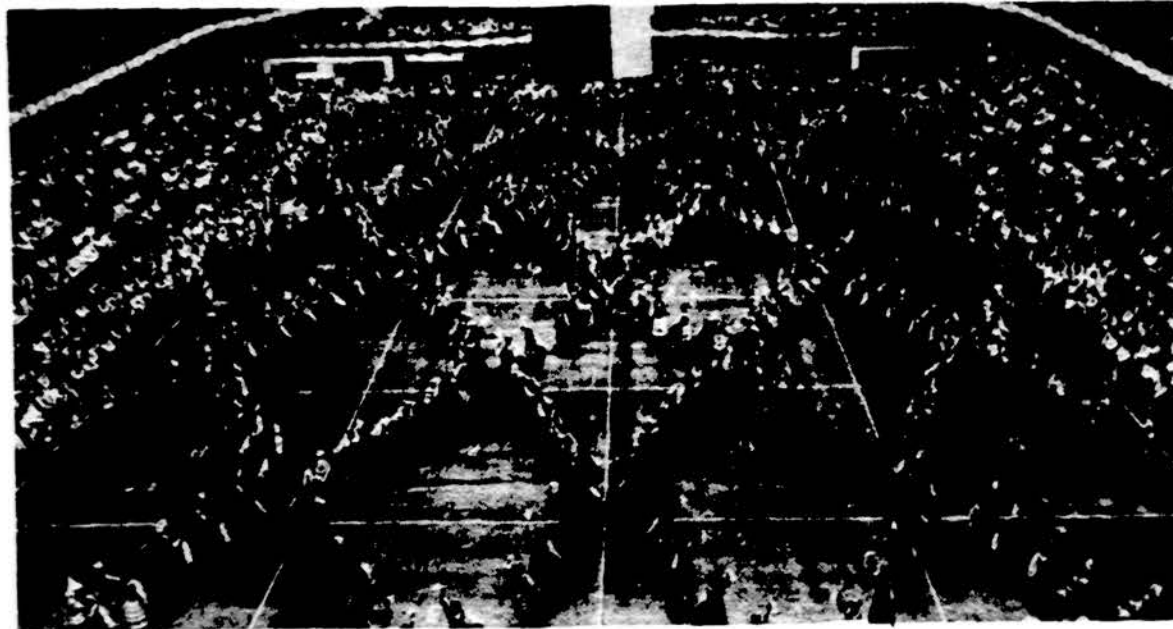
kad ne tik mūsų atneštos dovanos būtų perkeistos į Kristaus Kūną ir Kraują, bet kad ir patys taptume Kristaus Kūnu, veikiančiu savo šeimose, darbovietėse ir pasaulyje.

Lozorius prikelti pasakojimas prasideda keistai. Kai Jėzus gauna žinią, kad Lozorius serga, jis dėsia pora dienų, pareiškęs, jog kas jo mylimam draugui Lozorius atsiųs, įvyks Dievo garbei. Kai Jėzus jau ryžtasi eiti į Judėją (kurioje, Jėzui pažinę, yra Betanija), jo mokiniai bando jį atkalbėti, nes ten jau anksčiau žmonės bandė Jėzų akmenimis užmušti. Jėzaus mokiniai būktauja ir abejingi, bet kai Jėzus atvirai pasako, kad kalba apie Lozorius mirtį, Tomas pasiduooda, sakdamas: „Eikime ir mes numirti su juo!“ Tačiau žinant, kaip Jėzaus mokiniai pasielgė jo kančios metu, šis posakis verčia mus pamąstyti, ar suprantame, ką darome Didžiosios savaitės ir Velykų pamaldose.

Išbėgusi pasitikti Jėzaus, Morta jam išlieja ir savo skausmą, priekaištą ir tikėjimą: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar žinau: ko tik paprašys Dieva, Dievas tau duos“. Jėzus atsako: „Tavo brolis prisikels!“ Ir Morta pritariama: Taip, paskutinę dieną. Nors Morta tiki Jėzumi, nei ji, nei su ja esantieji nesuvokia visos jo galybės ar kad Jėzus yra Dievo Sūnus. Tuomet Jėzus paskelbia, kas jis yra: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius“. Del šių Jėzaus žodžių priimame Krikštą, išpažįstame tikėjimą ir ryžtames atsizadėti nuodėmės, išjungdami į Kristaus mistinį Kūną – Bažnyčią. Šiuo tikėjimu remiame kiekvieną savo veiksmą. Ir Jėzus klausia Mortos to, ko ir mes buvome klausiami per Krikštą: „Ar tiki?“ Ir Morta tuomet išpažįsta savo tikėjimą: „Taip, Viešpatie! Aš tikiu, jog tu esi Mesihas, Dievo Sūnus, kuris turi ateiti į šį pasaulį“.

Tuomet Lozorius seserims ir artimiesiems padarius, ka Jėzus isako – nuritinus akmeni, Jėzus įsako numirusiam Lozorius prikelti ir Jėzaus draugas Lozorius net ir mirtyje jo klausdo. Net ir mirtis yra aplinkybė Dievo garbei apsirėikšti. Krikščionybė nėra priemonė išvengti kentėjimo ar mirties, bet su Kristaus pagalba tikintųjų bendruomenėje, žemiskos tragedijos pavirsta aplinkybe Dievo garbei apsirėikšti.

Aldona Zailskaitė

Tautinių šokių šventės prisimenant...

LB DIDYSIS RŪPESTIS – TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Jau praėjusiais metais JAV ir Kanados LB Kraštų valdybos susirūpino Dešimtosios tautinių šokių šventės suruošimu šiais, 1996 metais. Buvo sudarytas šventei ruošti plačios apimties komitetas, kuriam vadovauti pakviesta energinga visuomenininkė, didelių gabumų moteris Jūratė Budrienė. Jai patiktas darbas pareikalaus nemaža sumanumo, nes jis yra milžiniškos apimties. Tuojau pirmininkė sudarė šventei rengti komitetą, į kurį įėjo jaunosios, vidurinėsios ir vyresnėsios kartos visuomenės veikėjai, ryžtingi darbininkai. Šiuo metu, su įvairiomis atskiromis specifinėmis reikaloms komisijomis, šventės rengimo komitete matome net 26 asmenis, o, jei reikės, sakoma, dar į komitetą bus kviečiami daugiau.

Meno vadovė pakviesta ilgmeti tautinių šokių ansamblio vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich. Meno vadovė šventei parenka Lietuvių Tautinių šokių instituto pirmininkę, Violetos Fabianovich atsakomybėje meninė šventės dalis – tautinių šokių parinkimas, repertuaro sudarymas, šventėje dalyvaujančių tautinių šokių ansamblių, grupių tinkamas pasirošimas atlikti parinktus šokius. Tai irgi milžiniškas darbas. Palaikant ryšius su tautinių šokių grupių vadovais, kontroliuojant repertuaro paruošimą, meno vadovė tenka keliauti, lankyti grupes, net aplankyti ir Pietų Ameriką, iš kur irgi atvyks nemažas skaičius šokių bei svečių.

Šventei ruošti komiteta sudaro: pirm. Jūratė Budrienė, meno vadovė – Violeta Fabianovich, vicepirmininkė – Nijolė Pupienė, sekretorė – Birutė Vindašienė, izdininkas – Ed Jausen, teisinis patarėjas – Saulius Kuprys, šventės patalpų techninių reikalų koordin-

torius Jonas Beržanskis, dailininkė – Ada Sutkuvienė ir leidinio redaktorius Juozas Masiulis. Komiteto sudėtyje veikia, kaip minėta, specialieji uždaviniai atskiros komisijos. Apie jas turėsime progos visuomenę informuoti ateityje. Viena svarbiausių komisijų – JAV LB socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė ir Gražina Liautaud. Abi turinčios lėšų telkimo darbe didelę patirtį. Darbas jau pradėtas. Lėšoms teikti numatoma įvairūs būdai, be parduotų už renginius bilietų, dar numatomi laimėjimai, ieškoti šventei mecenatų, rėmėjų, aukotojų, parduodant suvenyrus. O šventę pareikalaus milžiniškų sumų. Posėdiuose jau minimos samtos. Sakoma, kad šventei suruošti reikės apie 400,000 dolerių. Tai didelė suma pinigų, o, kaip matyti komisijų pranešimuose, ir begalės išlaidų – šventei patalpos, orkestrai, vienetas apmokėtinis kelionės iš tolimųjų kraštų, šventės leidiniai, suvenyrai ir daug kitų, pareikalausiančių didelių sumų dolerių.

Taigi lėšų telkimo komisijai didelis galvosopis. Todėl jau dabar lietuvių visuomenė JAV, Kanadoje ir kituose kraštuose turi sukurti lėšų telkimo komisijas talkon. Dešimtoji Tautinių šokių šventė – jubiliejinė šventė, visų užsienyje gyvenančių lietuvių atsakomybė. Dėvynias tautinių šokių šventės suruošėme nuostabiai gerai. Likto net pelno. Tad ši dešimtoji, be abejo, turi susilaukti pačio didžiausio dėmesio. Rengėjai mano ir tikisi, kad šventėje dalyvaus apie 15,000 žmonių. Duok Dieve, būtinai didelis mūsų gyvastingumo pademonstravimas. Sakoma, kad Čikagoje jau po Lietuvos ne-

priklausomybės atkūrimo iš Lietuvos atvyko, apsigyveno apie 10,000 žmonių. Tad dedame ir į šiuos tėvyninčius didelę viltį.

Tad su viltimi ir artėkime prie Dešimtosios tautinių šokių šventės, kuri įvyks š.m. liepos mėn. 6 d. Čikagoje, Rosemont Horizon stadione. Taip pat ruoškimes šventės dienomis dalyvauti ir kituose renginiuose – susipažinimo vakare, pokylėje, vadovų pagerbime, parodose.

Jurgis Janušaitis

KOMISIJA PRADĖJO DARBĄ

Kovo 18 dieną Vilniuje savo darbą pradėjo Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisija. Sekmadienį JAV LB Komisijos nariai dalyvavo šv. Mišių aukoje arkikatedroje, o vėliau vakare susipažino su Lietuvos Respublikos atstovais. Pirmadienį svarstyta komisijos darbo reglamentas, kuris buvo visų vienbalsiai patvirtintas. Pagal sutartą darbotvarkę pirmadienio programoje pagrindinė tema buvo Lietuvos kultūriniai mainai su JAV Lietuvių Bendruomenės narių ir Bronius Budrys. Pranešimuose atsispindėjo vieni kitiems įvairūs klausimai. Komisijos nariai turėjo teisę pranešimus apklausti ir vėliau savo tarpe iškeltas mintis svarstyti. Kuo daugiau buvo pasidalijama žiniomis, tuo ryškėjo, kad mes esame viena integrali tauta ir sutarėme – reikia dirbti kartu. Komisija sudaro Lietuvos centro sąjungos atstovus Romualdas Ozolas, Lietuvių tautininkų sąjungos Mečišlovas Treinis, Lietuvos demokratų partijos Saulius

Keistas reiškiny

Kovo mėnesiui beslenkant į pabaigą, užsienio lietuvių visuomenėje vis labiau ryškėja gan keistas reiškiny, kurį, manome, būtina ne tik paminėti, bet pasistengti, kad ateityje iš mūsų tarpo išnyktų. O tas reiškiny – Kovo 11-tosios, t.y. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais paminėjimai, arba, tiksliau sakant, jų stoka.

Kiekvienas mūsų periodikos užsienyje skaitytojas negalėjo nepastebėti, kiek daug lietuvių jungėsi į Vasario 16-tosios šventę. Kiekvienoje vietoje, kur susibūrė bent kiek gausėnis mūsų tautiečių skaičius, buvo ruošiami šios prasmingos šventės paminėjimai. Dideliuose telkiniuose kartais vyko tikros rungtynės dėl tinkamesnės šventės datos, sales ir publikos. Kiekviena organizacija, mokykla, sambūris, klubas stengėsi parodyti savo patriotiškumą, būtinai suruošdamas Nepriklausomybės šventės iškilmes savo nariams ir platesnei visuomenei.

Praėjus visoms toms šventėms, džiugu buvo skaityti jų aprašymus ir stebėtis mūsų žmonių išdradingumu, sudarant minėjimų programą. Sunku būtų suskaičiuoti visus, įsijungusius į Vasario 16-tosios iškilmių ruošimą, – o dar sunkiau – iškilmėse dalyvavusią visuomenę. Tai, be abejo, buvo didingas meilės Lietuvai manifestas, turėjęs įrodyti, kad užsienio lietuvių ir gyva, ir stipri, ir pasirususi remti tėvyne, nors daugelis nepritaria dabartinei jos politikai.

Tikėtasi, kad ir Kovo 11-toji, antroji, bet nei kiek nemažiau reikšminga, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo data, bus panašiai paminėta. Deja, kažkodėl taip neįvyko. (Čia nekalbame apie išimtis, nes vis dėlto Kovo 11-toji kai kuriose vietovėse buvo labai gražiai prisiminta). Tiesa, vienu kitur buvo rasta „išėjis“ – suplakti ir Vasario 16, ir Kovo 11 į vieną bendrą šventę. Galbūt rengėjai „iškėjęsi tuo sutaupyti energijos ir darbo, bet vargiai jų „taupymas“ ko vertas. Tai tarytum sumanymas švesti Kaledas ir Velykas vienu kartu, kad nereikėtų ruošti dviem šventėm. Kyla klausimas: kodėl tokios

skirtingos pažiūros į dvi, iš esmės vienodas ir mūsų tautai lygiai reikšmingas, šventes? Ar Vasario 16-toji iškilmingiau švenčiama iš seno įpratimo, virtusios nepajudinama tradicija, visus tuos dešimtmečius gyvenant svetur? Ar nejučiomis Vasario 16 ir Kovo 11 tampa dar vienas būdas skirstyti lietuvių į „mes ir jūs“? Tarytum Vasario 16-toji yra „mūsų“, t.y. užsienyje gyvenančių lietuvių šventė, nes dar daug savo tarpe turime prisimintančių 1918 m. vasario 16 d., kai buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas; daug dar su mumis žmonių, po Vasario 16-tosios gyvenusių Lietuvoje, savo darbu, energija ir ištverme įgyvendinusių tai, ką Nepriklausomybės akto signatarai patvirtino savo parašais.

Kovo 11-toji jau kažkaip yra „jų“, t.y. tu, kurie po II pasaulinio karo gyveno okupuotoje tėvyne ar vargo Sibiro tremtyje, bet širdyse išlaikę neužgesusią laisvės troškimą liepsnelę ir iš jos užkūrę vieną meilės laužą, nušvietusį kelią į 1990 m. kovo 11 d. Nepriklausomybės akto paskelbimą.

Nors per šeserius metus laisva Lietuva dar nesėjo ištrinti iš tautos ir daugelio žmonių pasamones penkiasdešimt metų vergijos paliktų pėdsakų, bet tai paties nepriklausomybės atkūrimo fakto nesumenkina. Galime sutikti, kad po 1918 m. vasario 16-tąją buvo daugiau idealizmo ir ryžto, bet buvo pakankamai ir neigiamų aprašimų, kurias mūsų vyresniųjų atmintyje gerokai apdildė laikas bei nostalgija.

Didžiosios tautos šventės turi mus suartinti, nes jos vienoda reikšmingos visiems lietuviams, neįsant, kur begyventų. Ar gali būti svarbesnė šventė, kaip Nepriklausomybės? Jeigu dvi pasitaiko netoli viena kitos – dar geriau! Tiek Vasario 16-toji, tiek Kovo 11-toji yra pergalės diena, įrodžiusi ir saviems, ir svetimiems, kad Lietuva labiau bendrą šventę. Galbūt rengėjai „iškėjęsi tuo sutaupyti energijos ir darbo, bet vargiai jų „taupymas“ ko vertas. Tai tarytum sumanymas švesti Kaledas ir Velykas vienu kartu, kad nereikėtų ruošti dviem šventėm. Kyla klausimas: kodėl tokios

Pečiūnas, Lietuvos demokratines darbo partijos Everistas Raišutis, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos Vytautas Uzdavins, Socialdemokratų partijos Aloyzas Sakalas, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Balys Gajauskas, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatoriai) Nijolė Ambrazaitytė,

Lietuvos valstiečių partijos Albinas Vaidzūnis, JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai Juozas Ardys, Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Vytautas Maciūnas, Liūda Rugienienė ir Donatas Skučas. Komisijai pirmininkauja Everistas Raišutis ir Donatas Skučas.

Liūda Rugienienė

NEMIRK, LIETUVA...

Kelionės po Seinų kraštą išpūdziai

BERNARDAS ŠAKNYS

4

Supratu: spalio 28-oji nei gero, nei blogo neatnešė jį kraštui. Kaip ir aukščiausių Lietuvos valdžios pareigūnų žygiai į Lenkiją. Išgeria tostus, pamiega prabangių viešbučių, apgirtę pažada dar daugiau rūpintis „lenkų mažuma Lietuvoje“, kuri, rodos, niekada nebus pasotinta, o juos pamiršta. Et, kažkas gyvena Suvalkų krašte...

Marytė Černelienė pasikvietė gimnazistai į itin svarbų pokalbį. O aš pavaikštinėjau po gimnaziją, susitikau su mokytojais, tėvais. Žinėle po žinėle aiškėjo šių metų rudenį įvykusi konferencija.

Tą dieną Punske įvyko tradicinė lietuvių mokytojų konferencija. Atvyko į ją aukšti svečiai – Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius Remigijus Motuzas, naujas Suvalkų vaivadijos kuratorius Mečišlav Jurevič, kiti svečiai.

Konferencijoje buvo pranešta, kad Lenkija nevykdo pasirašytos Lietuvos ir Lenkijos švietimo ministerijų bendradarbiavimo programos, nes Lenkijos švietimo ministerija neturi šiam reikalui lėšų. Tuo tarpu Lietuvos švietimo vadai neriasi iš kailio, kad tik įtikinti Lenkiją. Štai ka kalbėjo Motuzas (cituoju iš „Aušros“): „Mes džiaugiamės, kad Lenkijos švietimo komiteto delegacija labai gerai įvertino lenkų švietimo padėtį Lietuvoje. Tai

buvo pirmas atvejis, kad oficialūs pareigūnai neturėtų jokių, net menkiausių priekaištų dėl lenkų švietimo Lietuvoje“.

„Ak, kokie geri tie Lietuvos ministerijos berniukai. Kokie jie caca. O kad į sutartį nusisiprovė jų kolegės Lenkijoje – nė motais“, – šaipėsi punskiečiai.

Širdį kaip peiliu bado R. Motuzo lankstymasis Lenkijos švietimo ministerijai. Ypač dėkojo už lenkiškoms mokykloms atvežtas knygas ir 100 kompiuterių. Gal ir už tas knygas, kuriose daug prieš Lietuvą nukreiptų straipsnių bei teiginių, jog Vilnius – Lenkijos žemė? O Lenkijos lietuviškos mokyklos net nesvajuoja apie kompiuterius. Jų ir nežada duoti nei Lenkija, nei Lietuva.

Išgirdo mokytojai, kad Lietuva 1990-1995 m. išleido 174 originalius vadovėlius lenkų kalba (Lenkija – neišleido nė vieno vadovėlio jų valstybėje esančioms lietuviškomis mokykloms).

Ministro sekretorius daug ką tą dieną atskleidė: lenkų mokykloms pedagogus rengia Vilniaus pedagoginis universitetas, kuris kaip ir Vilniaus universiteto polonistikos bei slavistikos katedros bendradarbiauja su Lenkija. Nuo šių mokslo metų Naujosios Vilnios pedagoginėje mokykloje taip pat pradėti rengti ikimokyklinių ir pradinį klasių pedagogai, kurie dirbs ugdymo įstaigoje lenkų dėstomąja kalba.

Išgirdo lietuvių mokytojai, kad Lietuvoje lenkukams organizuojamos stovyklos, olimpiados, lenkų mokykloms renkasi lenkų kultūrai nusipelnusių žmonių vardus,

mokykloms visos programos rengiamos lenkų kalba, egzaminų užduotys rašomos lenkiškai, lenkiškai skelbiamos per valstybinę televiziją, stojamuosius egzaminus į aukštąsias laiko lenkų kalba... Ministerijoje šalia uolių lietuvių dar du rūpinasi lenkų švietimu...

– Na ir popinate tuos lenkukius...

Neišgirdo replikos R. Motuzas.

Nors, mano nuomone, ji visai logiška. R. Motuzas pagyre M. Jurevič, kad jis kartu su juo atvyko į Punkską, o tai reiškia: „didelių lietuvių pripažinimą...“ Tokie jau menki, pagal R. Motuzo logiką, tie lietuviai, kad pono lenko vizitas jiems didžiausia garbė ir atpildas Lietuvai už lenkukų popinimą.

Viešpatie, kas tai: mandagumas ar pasityčiojimas iš susirinkusių lietuvių pedagogų? „Lenkukų vaikų R. Motuzui gaila, bet jam nė kiek negaila lietuviukų Seinuose, kurie neturi galimybių mokytis gimtąja kalba. R. Motuzas nustebo, kad Punske abiturientai turi laikyti visus egzaminus į lenkiškas aukštąsias mokyklas lenkų kalba. Nežinojo jis, kad ir Lietuvos istoriją bei Lietuvos geografiją tik teoriškai galima dėstyti, bet joms nėra skirtų valandų, o privalo laikytis lenkiškų programų. Dėstyti kada nori arba visai nedėstyti.“

Kada bus išleisti lietuviški vadovėliai Seinų krašto lietuviams? Lenkų valdžia daro visokias klūstis, kad tokie vadovėliai nepasirodytų, nors jie ir paruošti. Pavyzdžiui, reikalaujama, kad vadovėlių recenzuotų, kaip mokslinį veikalą, trys mokslų daktarai. Bet ar rasi juos Lenkijoje?

Išvyko R. Motuzas su palyda, o lietuvių mokytojai širdyse iš šio susitikimo išsinešė nuoskaudas. Laikas jų neištrėpė.

Sugrįžo direktorė ir vel tęsėme pokalbį apie mokinius, jų ateitį. Baigusius gimnaziją nėra lengva išvykti studijuoti į Lietuvą. Lietuvoje skiriasi žinių vertinimo sistema – dešimt taškų, o Lenkijoje – šešių. Kiekviena aukštoji mokykla pažymius verčia pagal savo modelį.

Anksčiau studijuojantiems Lietuvoje Punske lietuviams Lenkija mokojo stipendijas, tik stojamuosius egzaminus reikėjo laikyti Lenkijoje. Tačiau šiais mokslo metais neliko ir šios galimybės. Susidarė net penkių lietuvių abiturientų grupė, pageidavusi laikyti egzaminus ir gauti jiems priklausantį stipendiją. Tačiau valdininkai atsisakė organizuoti stojamuosius egzaminus ir nė vienas nepasikyrė Lenkijos stipendijos. Atseit, lietuvis, ne savas, nors jau minėtoje švietimo ministerijų programoje aiškiai parašyta: „Šalis gali nukreipti ne daugiau kaip 5 studentus visoms ar dalinėms studijoms kitos šalies aukštosiose mokyklose siunčiančios šalies sąskaita. Siunčianti šalis moka stipendijas, apmoka keliones ir apgyvendinimo studentų bendrabutyje išlaidas. Priimanti šalis garantuoja studentui nemokamą mokslą, apmoka studentų bendrabutį ir maitinimąsi studentų valgykloje, o taip pat užtikrina nemokamą gydymą.“

Taigi, vienaip parašyta, o kitaip daroma. Ir atvykę studijuoti į Lietuvą Punske jaunuoliai patiria aibes sunkumų.

(Bus daugiau)

REIKŠMINGAS DRĖSOS REKORDAS

Jei visada didžiojo mūsų krepšinio ar kitų sportininkų laimėjimais tarptautinėse arenose, tai dėmesio verti ir kiti žygiai, kurie pareikalauja ne vien noro ar ambicijos, bet didelės drąsos ir pasiryžimo, leisti ir rizikingą ar net pavojingą žygį, nesitikint medalių ar apdovanojimų. Lietuva nepasirizikavo aukštais kalnais, tai ir laipiojimas kalnais nebuvo išpopuliarintas, todėl Lietuvos alpinistai paskėsta užmarštyje arba yra ignoruojami, nes turbūt neieško, ar gal neranda juos iškeliančio ir remiančio užnugario. Vienas toks drąsuolis lietuvis Vladas Vitkauskas jau ne tik įkopte į septynių aukščiausių kalnų viršūnes ir jose įsmeigė lietuviškas trispalves, bet jis yra vienintelis alpinistas, į visus tuos kalnus įkėlęs tą pačią vėliavą. Tai jau pasaulinio dėmesio reikalaujantis rekordas. Taip pat yra žinoma, kad tik 21 alpinistas drįso kopti į septynių viršūnes.

Paskutinis ir septintasis Vladas Vitkauskas pradėjo prieš trejus metus, 1993 metų gegužės 10 dieną pirmą kartą įkėlęs trispalvę ant aukščiausio pasaulio kalno viršūnės – Himalajų apedėjusio Everest, kuris kyšo 8848 metrus aukščiau jūros lygio ir yra Tibeto-Nepalo pasienyje. Pirmieji Everest viršūnės kopimo pionieriai buvo anglai 1921 metais, bet daug laiko praėjo, kol pagaliau buvo pasiekta ir pati kalno viršūnė, nes ji yra sunkiai prieinama ir net iš arti nematoma.

Vitkauskas lanko visus mūsų planetos žemynus, ieškodamas aukščiausių kalnų viršūnių, tai ir Afrikos legendarino Kilimandžaro, Kibo ir Australijos Kosciuskos viršūklės jau papuoštos Lietuvos vėliavomis. Neaplenkė jis ir garsiojo JAV McKinley bei dar ir kitų kalnų.

Statistika rodo, kad iki pernykščių metų rugsėjo 30 dienos septynių aukščiausių viršūnių maršrutą buvo įveikę tik 21 alpinistas, kurių dauguma buvo amerikiečiai ir tik keturi europiečiai. Tačiau Vitkauskui tenka pati didžiausia garbė už tai, kad jis yra vienintelis alpinistas, tą pačią vėliavą įkėlęs septyniuose kalnų viršūnėse.

Vladas Vitkauskas.

Būtų labai įdomu susitikti su tuo drąsuoliu ir iš jo patirti daugiau apie alpinizmą. Juk pėda po pėdos, kopiant pakrausėmis ir uolomis, reikia būti pilnai apsirūpinusiam maistu ir geriamu vandeniu bei kokia nors signalizacijos priemone, kad (pavojaus ar susirgimo atveju) galima būtų prisišaukti pagalbos. Iš enciklopedinės informacijos apie alpinizmą teko sužinoti, kad, kopiant į tokias aukštas viršūnes, šalia kitų reikmenų, būtina turėti deguonio aparatą, nes tokiam aukštyje nebėra kvėpavimui oro. Aišku, kad toje rizikingoje „kelionėje“ krūvis turi būti labai ribotas ir lengvas. Įdomu sužinoti ir tai, kiek laiko trunka pasiekti aukščiausių kalnų viršūnes, taip sunkiai kopiant net kelis kilometrus į aukštį. I tuos klausimus atsakymą gali duoti tik patyręs alpinistas, o mes tokį turime... Laikas būtų jį surasti ir pagerbti. Esame linkę pagerbti tuos, kurių nebėra gyvųjų tarpe, bet vertėtų pagerbti ir gyvuosius, kurie iškelia Lietuvos vardą ar kurio nors būdu jai pasitarnauja.

Aurelija M. Balasaitienė

• Pirmoji moteris astronautė buvo Sally Ride, parinkta specialiai misijai 1982 m. balandžio 19 d.

APMASTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

Kovo 11-ji Seime

„Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, šiandieną mūsų iškilmingame, arba, pagal Seimo valdybos nutarimą, neeiliniame posėdyje numatyta išlausyti kelių Seimo narių ir signatarų kalbas...“, taip į Seimo posėdžių salę sausakimšai susirinkusiems prabilo Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Nors salėje, kurios tribūna buvo papuošta šešiomis Lietuvos trispalvėmis, buvo ir tuščių vietų, tiek dešiniųjų, tiek kairiųjų Seimo narių pusėje, tačiau abu salės sparnai ir giluma buvo užpildyta svečiais: užsienio valstybių ambasadoriais, konsalais, Bažnyčios atstovais, savi valdybių vadovais, teismų teisėjais, politinių partijų ir organizacijų atstovais, nukentėjusiais sausio 13-ją dieną. Kairėje sėdėjo Kovo 11-sios akto signatarai, dešinėje – dabartinės ir buvusios vyriausybės nariai, tarp kurių matėme ir neseniai nusilutę premjerą Adolfą Šleževičių. Seimo pirmininkas, pasveikinęs visus susirinkusius, pakvietęs tylos minute pagerbti mirusių signatarų: B. Nedzinskienės, K. Kudabos, V. Šadreikos ir visų kitų atminimą, perdavė pirmininkavimą Aloyzui Sakalui.

Pagrindinę kalbą, kaip ir pernai, pasakė Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Pirmiausia jis išreiškė padėką už Lietuvos nepriklausomybę, tarmas: „Prisiminkime ir padėkome jiems, laisvės kovų partizanams, politiniams kalinėjams, tremtinėjams, disidentams, Bažnyčios garbės ir orumą gynusiems dvasiškiams, Sąjūdžio moterims ir vyrams, reformatoriams komunistams, visiems patriotams, kuriems Lietuvos vardas širdy per okupacijų metus buvo šventas“.

Anot jo, „Išties, nepaisant didžiulių materialinių ir dvasinių praradimų, į nepriklausomybę Lietuva grįžo ori, turėdama palyginti gražius miestus ir kaimus, nebologą medžiaginę kultūros bazę, tarptautinio lygio profesionalų meną ir tikrai nebulvarinę masinę kultūrą. Gaila, kad daug tų vertybių, ypač materialinių, sumenkinom ar net nusikalstamai sunaikinom, išsaistom, o

ultrapatriotų pastangomis, ir suniekinom“.

Labai daug vietos kalboje buvo skirta užsienio lietuviams: „Gerbiamieji, neįmanoma sumenkinti mūsų išeivijos arba, kaip jie norėtų būti vadinami, užsienio lietuvių vaidmens, vedant Lietuvos laisvinimo bylą Vakarų pasaulyje. Be pasirengimo, be turto atsidūrusi karo maišaty mūsų tautos, mūsų kamieno dalis pademonstravo didžiulį vitališkumą, tėvynės meilę. Įsitvirtinusi ekonomikai, įgijusi vakarietiško išsilavinimą ir sukūrusi išsivysčiusią sistemą tautinių organizacijų, išeivija niekad nebuvo praradusi vilties, kad Lietuva vėl atgims ir bus laisva. Beje, šis vitališkumas, gyvybiškumas lygiai tiek pat būdingas ir Sibiro tremtinėjams. Nemaža jų tapo žinomais ir gerbiama mokslų daktarais, profesoriais, nusipelnusiais artistais, visuomenės veikėjais.“

Aš manau, kad kiekvienas susipratus Lietuvos lietuvis yra be galo dėkingas lietuviui išeivui už patriotinį darbą, užuojautą ir materialiąją paramą, kuri, prisipažinkime, ne visada buvo prasmingai ir visuomeniškai panaudota. VILKas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, ALTA ir kitos užsienio lietuvių organizacijos ryškiais vaidais jau įrašytos į mūsų tautos istoriją. Lietuvos ir išeivijos santykiuose šiandien nemaža problemų. Užsienio lietuvių pradžioje nuvylė Lietuvos pilietinės įstatymo variantas, kai, saugodamiesi svetimųjų itakos per dvigubą pilietybę, nusikraudė ir įžeidė savuosius. Laimė, šia klaida Seimas ėmėsi ištaisyti. Išeivijos ar jos palikuonių daugumą sudaro žmonės, kurie vienaip ar kitaip buvo susiję su prieškarinio Lietuvos politiniu, ūkiniu ar kultūros elitu. Jie šventai saugojo anos Lietuvos viziją ir svajoję ją atkurti atgavus nepriklausomybę. Tačiau Europa jau nebe ta, kokia buvo prieš karą, o ir Lietuvoje būta tokių pokyčių, kad praities negalima grąžinti net kelioms valandoms, kaip kad buvome padarę 1990-ųjų metų kovo mėnesį su 1938-ųjų metų Lietuvos Konstitucija. Nepasitenkinimą padidino, prisipažinkime, ir tai, kad 1992 m. daugumą Lietuvos Seime laimėjo kairiosios pakraipos politinė jėga, kuri dalies dešiniųjų dažnai samoningai ir demagogiškai tapatinama su okupacinio režimo kolaborantų LKP.

Yra ir dar vienas Lietuvos ir jos išeivijos trinties aspektas. Kai kurie išeivijos politikai ir specialistai tikėjosi, kad atkurtoje Lietuvoje galės dirbti vadovaujanti darba, galbūt tapti tuo pačiu prieškarinio elito. Deja, istorija pasitvarkė kitaip. Kad ir kiek pastangų tėvynei išlaisvinti padėjo išeivija, teisūs buvo tie užsienio lietuviai, visų pirma Vasario 16-sios signataras M. Biržiška, B. Raila ir kiti, kurie teigė, kad herojus liko namuose. Šis teiginys reiškė tautos politinio ir moralinio primato arba pirmumo dėsni – tautos valią, teisėtą valią reikšti savajame krašte – tėvyneje. Mastyma, kad ne išeivija, bet visų pirma sesės ir broliai tėvy-

• 1971 m. balandžio 18 d. Sovietų Sąjunga paleido į erdves pirmąją „Saliut“ stotį.

• Pirmoji modernių laikų olimpiada prasidėjo Atėnuose, Graikijoje, 1896 m. balandžio 6 d.

• Napoleonas Bonaparte 1814 m. balandžio 11 d. priverstas atsisakyti Prancūzijos imperatoriaus sosto ir buvo ištremtas į Elbos salą.

nėje nulems jos ateitį. Ir iš tikrųjų, tiek herojai, tiek paprasti personažai augo, švietėsi, tvarkė net nebologai ūkį, ėmėsi drąsios valstybės atkūrimo idėjos ir valstybę atkūrė. Mes džiaugiamės ir dėkingi, kad nemaža užsienio lietuvių jau darbuojasi tėvyneje. Vieni nuširdžiai pasitenkindami tomis sąlygomis, kurias čia randa, kiti reikalauja panašių, kokias turi, sakykim, Amerikoje. Treti kalba mokytojo tonu ir piktinasi, kad Lietuvoje tas ar anas ne taip, kaip Amerikoje.

...Didžioji tautos dalis okupacijų metais gyveno ir dirbo Lietuvoje. Augino vaikus, švietėsi, kūrė, stengėsi, kad sodybos ir miestai, tarp jų ir sostinė Vilnius, išliktų lietuviški arba taptų lietuviškesni. Teko eiti į kompromisus su sąžine – viena kalbėti, kita galvoti, trečia daryti. Kai kas peržengė kompromisų, padarumo ribą ir teisėtai nusipelnė tautos pasmerkimo. Bet, būtent Tėvynę likusi tautos dalis išlaikė, išsaugojo lietuvišką žemę, miškus ir vandenį, būtent jai atliko, kaip jau minėjau, tą pilką kasdieninį darbą, kurį šiandieną ne visi linkę pripažinti, o kai kas ir niekina. Matote, atgavus nepriklausomybę, šalia tikrųjų laisvės kovotojų ir kankinių, kur buvo, kur nebuvo, ėmė rasti gausybę tariamųjų veikėjų, apie kuriuos nebuvo nei girdėti paskutiniaisiais svetimųjų valdžios metais. Maža, kad atsirado, šie tariamieji, arba

sugebą persidažyti kovotojai, tuoj pradėjo kitus vadinti kolaborantais. Ir kuo garsiau kitus kolaborantais vadino, tuo save didesniais disidentais laikė. ...Kartais tiesiog keista klausyti tautos vardu kalbančiųjų Seimo narių, nors jų partija rinkmuose vos gavo balsų minimumą arba net negavo. Paprastai, nuo tokios puikybės, arogancijos gydo rinkėjai“.

Savo kalbos pabaigoje Seimo pirmininkas paminėjo ir daug sričių, kur, nors ir šiuo sunkiu laikotarpiu, yra pasiekiami džiuginantys rezultatai, nepamiršdamas priminti, kad skaudžiai kainavo bankų sistemoje viešųjų chaosas ir nusikaltimai. Po šios kalbos į tribūną buvo pakviestas Kovo 11-osios signataras, LR ketvirtasis ministras pirmininkas A. Abišala. Jis savo palyginti trumpame žodyje pabrėžė, kad iki kovo 11-osios tautos dauguma turėjo vieną tikslą – nepriklausomą valstybę. Atgavus nepriklausomybę, valstybės vystymosi kelias yra nevienodai suprantamas, nes yra per menkas dialogas tarp valdžios ir pilietų. Jo linkėjimai, kad valdžia ir ypač partijos, besiruošiančios į valdžią ateiti, piliečiams nemeluotų. Kitas kalbėjo signataras L. Milčius, tautininkų frakcijos seniūnas apgailestaudamas, kad tautiniai aspektai yra tapę tartum balastu ir ragindamas kovo 11-ąją paskelbti valstybinę šventę. LDDP frakcijos atstovė L. Šiaulienė savo kalboje reiškė

viltį, kad į naujas kovo 11-osios šventes ateisime labiau subrendę bei suvokę, kad pigios politikos galimybės išsemtos ir reikia dirbti Lietuvai. E. Jarašiūnas, taip pat Kovo 11-osios akto signataras, kalbėjo labai trumpai, primindamas, kad valdžia yra prasminga tiek, kiek tarnauja žmonėms ir reikšdamas viltį, kad prireikus vėl būsime ryžtingi kaip ir praity. Paskutinis kalbėtojas, Seimo narys J.V. Bubnys, pareiškė abejonę, ar tikrai esame laisvi. Anot jo, vieni prisimena laisvės kainą, kiti mąsto apie laisvę dvasingai gyventi, o treči džiaugiasi laisve vogti ir plėšti, apgauti savo artimą, nuaklausti bejęgi.

Tomis kalbomis šios kadencijos Seimas paskutinį kartą paminėjo Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Nors pasėdis buvo iškilmingas, bet nei jo pradžioje, nei pabaigoje Lietuvos himnas nebuvo giedamas. Pasirodo, kad Seimo statutus numato himno giedojimą sesijų pradžioje ir pabaigoje, ir jis buvo net dukart sugiedotas diena prieš, per pavasario sesijos atidarymą. Tektu priminti, kad prieš šį iškilmingą posėdį Nepriklausomybės aikštėje, dūdų orkestrui grojant valstybės himną, Garbės sargybos iškėlė tris Lietuvos vėliavas. Po to įvyko kuklus mūsų ginkluotųjų pajėgų paradas, kurį priėmė prezidentas, premjeras, Seimo pirmininkas, ir atokiau stovintieji Seimo bei vyriausybės nariai ir svečiai.

Juozas Gaila

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

ŽEMOS PAVASARIO KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$595
Riga	\$615
Tallinn	\$615
Minsk	\$595

Į vieną pusę

Vilnius	\$415
Riga	\$430
Tallinn	\$430
Minsk	\$415

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

VELYKINĖ DOVANA

INDUSTRINĖS PARAMOS S-GA JAV

IPSA INTERNATIONAL siūlo Jūsų giminei ir draugams Lietuvoje, rūkytos mėsos produktų rinkinį:

	\$68.00 15 A – 15 kg. 3 kg.	\$85.00 13 A – 13 kg. 3 kg.	\$70.00 10 A – 10 kg. 2 kg.
1. Jautienos išpjova „Kumpis „Turistinis“			
2. Kiaulienos išpjova „Kumpis „Kaimo“	1 kg.	1 kg.	1 kg.
3. Kiaulienos išpjova „Karbonadas“	1 kg.	1 kg.	1 kg.
4. Laiminai „Naminių“	2 kg.	2 kg.	2 kg.
5. Dešros „Šaltos rūkytos“ „Karštos rūkytos“	2 kg. 2 kg.	2 kg. 2 kg.	1 kg. 1 kg.
6. Dešrelės „Aprūkytos „Grill“ „Aprūkytos „Turistinės“	2 kg. 2 kg.	1 kg. 1 kg.	1 kg. 1 kg.
	15 kg. (33 lb.) \$2.96 lb.	13 kg. (28.6 lb.) \$2.97 lb.	10 kg. (22 lb.) \$3.16 lb.

„VETŲŲ ANIAI“ bendra Lietuvos–JAV mėsos apdirbimo įmonė Šiauliuose, naudoja vokiškos gamybos mašinas, produktus gamina iš aukščiausios kokybės patvirtintos Veterinarijos Tarnybos.

Siuntimys bus pristatytas į namus per dvi savaites nuo užsakymo datos. Čekius rašyti: DS ENGINEERING, Inc. Užsakymai priimami telefonu, fax'u arba paštu.

DS ENGINEERING, Inc.
12431 ARCHER AVE.
LEWISTON, IL. 60439

Tel. 708-257-2034
Fax. 708-257-2032

The Best to the Baltics!

INTERNATIONAL

9525 South 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457

PHONE: (708)430-7272
FAX: (708)430-5783

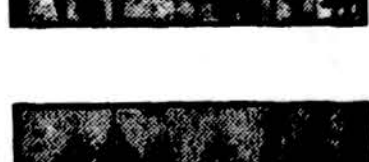
1996 METAIS KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS

Lithuanian Highlights			
TOUR #	DEPARTURE		
34002BLT115	May 28	\$1987	
0610LT12LS	June 10	\$2088	
0708LT12LS	July 8	\$2088	
AL08LT12LS	Aug. 14	\$2088	
0908LT12L	Sept. 5	\$2088	

Baltic Treasures			
TOUR #	DEPARTURE		
00048TV17LF	June 4	\$9128	

The Best of Lithuania			
TOUR #	DEPARTURE		
0007LT10LF	May 7	\$2284	
0028LT10LF	Aug. 29	\$2284	

Lithuania in a Nutshell			
TOUR #	DEPARTURE		
W0223LT93	Aug. 23	\$1797	

Spotlight on the Baltics			
TOUR #	DEPARTURE		
B0062JBT116S	June 21	\$2498	
0728BT116LS	July 29	\$2793	

Christian Pilgrimage			
TOUR #	DEPARTURE		
FJ0716P011P	July 16	\$1876	

Jewish Heritage Tours			
AVAILABLE ON REQUEST			
(Minimum 15 Pax)			

RAŠOME LĖKTUVŲ BILETUS MŪSŲ RAŠTINĖSE VILNIUJE, KAUNE IR PANEVŽYJE. APMOKĖJIMAS GALI BŪTI AMERIKOJE, ARBA LIETUVOJE. GARANTUOJAME ŽEMIAUSIĄ KAINĄ IR UŽTIKRINTĄ PATARNAVIMĄ. **MSAIS KELIONŲ REIKALAI** - BILETAIS, ATOSTOGOMIS PO VISĄ PASAULĮ, KELIONĖMIS LAIVU, TRAUKINIU, LĖKTUVU - KVIEČIAME KREIPTIS Į MUS IR MES MALONIAI IR PROFESONALIAI APTARNASIME VISOSE MŪSŲ RAŠTINĖSE.

GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LITHUANIA
TEL: (370) 2-223-147

S. DAUKANTO 21
KAUNAS, LITHUANIA
TEL: (370) 7-209-749

LAISVĖS A. 26-209
PANEVŽYS, LITHUANIA
TEL: (370) 54-306-75

MINTYS LIŪDNOS SUKAKTIES PROGA

VITALIS ŽUKAUSKAS

Kovo 10-ji diena buvo Amerikos lietuviams, ypač ankstyvosios emigracijos, liūdnos įvykio prisiminimas. Tą dieną, 1949 m. Gulfport, Miss, širdies smūgio ištiktas kelionės metu, mirė Antanas Vanagaitis.

Antanas Vanagaitis savo atvykimu į šią šalį paspartino lietuvių išlikimo idėją, pažadino tautinį susipratimą ir išplėtė kultūrinę veiklą. Jisai suprato, kad kasdienybės ujamam lietuviui nepakanka bažnyčios, klubo, draugijos ar salūno. Jam reikia dar kažko. Pavargusiam nuo dienos ar nakties darbų reikia atsipalaiduoti, pailsėti, reikia šypsenos, dainos ar lengvesnio pasisikvėtimo. Buvo aišku, kad iš dainų šalies atvykėlis lietuvis — ilgisios tos dainos, kad rūpi paliktoji tėvynė ir jos ilgesys nėra išblėsęs. Reikia jam tai priminti.

Sudaryta profesionalių aktorių grupė: Jonas Dikinis, Viktoras Dineika, Juozas Olšauskas ir Antanas Vanagaitis. Siūloma ją pavadinti džiūksios dainos priedainiu džiūdz-drimdzi. Pavadinimas ne visiems patiko, bet, Vanagaitiui užsispyrus, nutarta taip vadinti.

„Krikštynos“ įvyko Waterbury, Conn. „Krikštėnė“ buvo aktorė Pola Tindziulytė ir Nadas Rastenis. Paruošta buvo humoristinė ir su patriotiniu atspalviu programa, pavadinta „Jovalas“ ir „Laisva Lietuva“. 1924 rugsėjo 20 d. Bostone įvyko pirmasis Dzimdzi-drimdzi spektaklis.

Visuomenė džiūdzius visur sutiko labai palankiai, spauda irgi gerai vertino, tad ir salėse žiūrovų netrūkdavo. Jie pasidarė populiariai ir laukiami. Kol atvyko Čikagą, jau buvo aplankę apie 40 vietovių.

Dzimdziai iš karto pataikė į publikos skonį ir garsas plačiai pasisklido apie šį, linksmą ir gaudinčią nuotaitą sukeleliantį, vienetą. Sekmingos gastrolės po įvairias vietas rytiniame pakraštyje, pas angliakasių ir kitose lietuvių gyvenamose vietovėse, 1924 metų pabaigoje atvedė Čikagon — „lietuvių sostinę“.

Pirmasis pasirodymas įvyko 1924 m. gruodžio 18 d. Šv. Jurgio parapijos salėje, buvo entuziastingai publikos sutiktas ir spaudos išgirtas.

„Draugas“ 1924 gruodžio 22 d. rašė: „...chicagiečiai seniai jau laukė atvykstant Dzimdzi-Drimdzi vokalio artistų... O programa? Juokų žinoma buvo daugiausia... Argi tik vien juokus jie krečia? Visai ne! Tarp juokų jie sumaniai įpina ir rimtų ir graudžių vaizdėlių. Juk Laisva Lietuva tikrai patriotinis ir auklėjantis dalykas“.

„Naujienu“ 1924 gruodžio 23 d. recenzentas pastebė: „...su džiaugsmu reikia mylimus artistus pasveikinti ir prašyti

daugiau mums tokių vakarų pateikti bent vieną kartą per savaitę... jie teikia tai, ko čionykštė publika reikalauja... Jie žmones prajuokina taip, kad už šonų reikia laikytis; žiūrėk vel sudainuos ir net verkia norisi, prisiminus gimtąjį kraštą... ju aprašyti negalima: reikia būti jais, matyti savo akimis ir girdėti...“

Amerikos lietuvių gyvenime prasidėjo naujas kultūrinis laikotarpis. Nors jau nuo 1889 metų pradėjo gyvuoti teatralinės draugijos lietuvių tarpe, o Čikagoje nuo 1892-ju, bet taip ilgai, net 71-rius metus, išsilaikė tik Vanagaitinė — Margutinė epocha. Į tą laikotarpį tenka įskaityti ne tik sceninę veiklą, bet priskirti ir žurnalo, ir radijo valandėles, ir renginių organizavimą ir kitokią visuomeninę darbą.

1925 metais Vanagaitis be džiūdzius išpareigojimų — ypač prie jų grupės prisijungus iš Lietuvos atvykusiai Bronei Dikinienei — imasi vadovauti „Birutės“ chorui.

1926 metais buvo nutarta veiklą paspartinti, nes V. Dineika ir Dikiniai numatė grįžti Lietuvon. Ruošiamas naujas repertuaras. Vanagaitis Čikagoje komponuoja naujas dainas ir siuntinėja Bostonan.

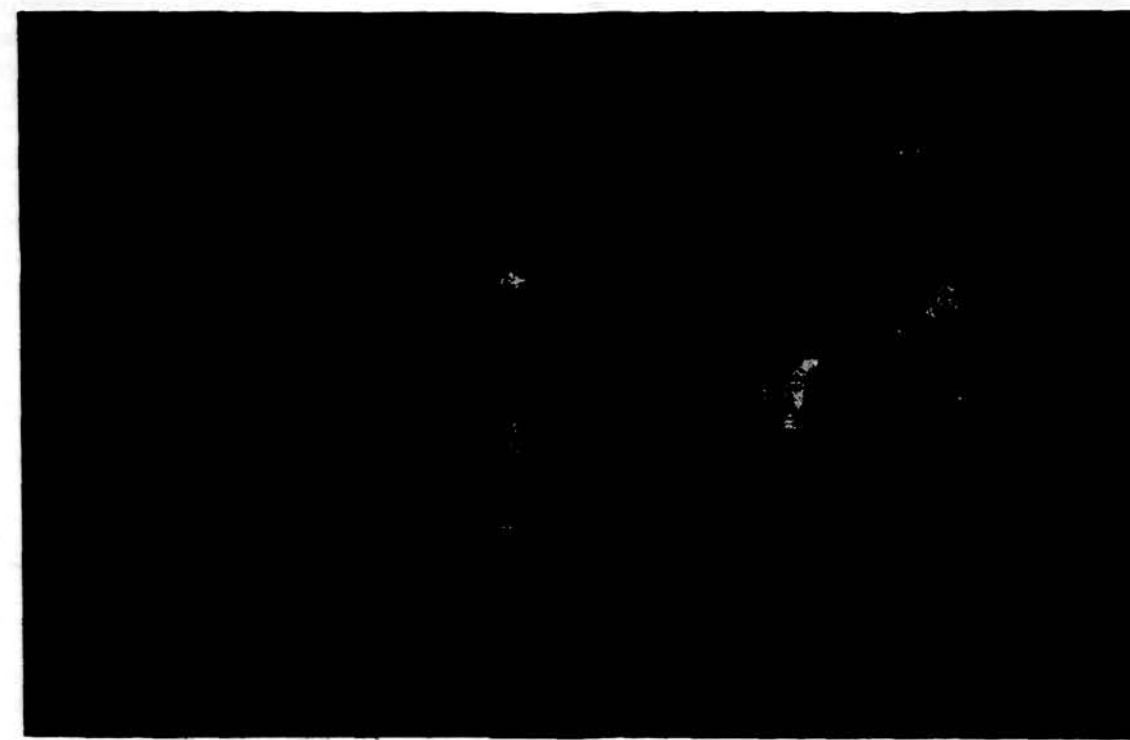
Su „Birutės“ choru kovo 10 d. stato savo naują kūrinių operetę „Surprize Party“, („Darbininkas“, Nr. 19, 1926 m.), o kitur sakoma, kad tai vaidinimas 3 veiksmų su dainomis. „Vanagaitis“, 161 psl.). Veikale dalyvauja 20 asmenų, mišrus ir vyrų choras bei mergaičių baletas. Vaidinime pajaukiamos moterys, kurios nori būti artistėmis ir važiuoti į „Nataliją“ mokyti. Veikia ir profesorius (muzikas), kuris apgauna norinčią vykti Italijon moterį, pasipelnę iš jos ir pabėga su kita.

Veiklas vaidinti patogus, linksmas, juokingas ir lengvai pastatomas. Atskirus gabalus iš to veikalo žada padainuoti džiūdziai per savo paskutines gastrolės po Ameriką, kurias pradės balandžio mėnesį.

Dzimdziai Bostone, ruošdamiesi atsisveikinimo gastrolėms, prisideda su programa vietos ir apylinkės renginiuose. Laikraščio „Darbininkas“ rengtame sausio 10 d. muzikiniame vakare, be solistų, choro ir smuikininko, dalyvauja J. Dikinis, V. Dineika ir J. Olšauskas.

Vasario 7 d. Montello, Mass. prie džiūdzinės programos prideda du vaidinimus: „Vargšas Tadas“ — komedija ir „Vyresnysis angliakasis“ — drama. Tas veiklas parinktas todėl, kad tuo metu vyko angliakasių streikas ir džiūdziai i reperatūrą įtraukė aktualią. Tiktariausiai to veikalo autorium buvo Viktoras Dineika.

Vasario 14 d. su ta pačia prog-

Dzimdzi-drimdzi grupė (iš kairės): Juozas Olšauskas, Jonas Dikinis, Viktoras Dineika ir Antanas Vanagaitis.

rama dalyvauja Bostone.

Gavėnios metu ruošiamas rimtas vaidinimas „Šv. Genovaitė“. Nors šis veiklas jau buvo Bostone statytas, bet publikos susidomėjimas didelis. Kaip juokingieji džiūdziai su vaidins rimtą veiklą? Kovo 13 vaidinimas buvo skirtas vaikams, o 14 — suaugusiems. Spektakliuose pagrindinę Genovaitės rolę vaidino vietiniam pažįstama vaidintoja M. Sakalauskaitė, Sigito — J. Dikinis, Golių — V. Dineika ir Bruno — J. Olšauskas.

Iš Lietuvos atvykusių vizos baigiasi ir artėja išsiskyrimo laikas su žiūrovais. Pradėta skelbti atsisveikinimo vakarai — „Mažasis atsisveikinimo maršrutas“ buvo toks: balandžio mėn. — 6 d. Montello, Mass.; 7 d. Bostone (Lietuvių svietinėje); 8 d. Cambridge, Mass.

Balandžio 9 d. So. Boston, Mass., Šv. Petro par. salėje, džiūdziai atlieka dalį programos vykstancio Lietuvon katalikiškų organizacijų veikėjo Leonardo Šimučio išleistuviui muzikaliniam vakarėly koncerte.

Dzimdzi-drimdzi atsisveikinimo vakaras sekmadienį, balandžio 11 d., Montello, Mass. Šv. Roko parapijos salėje, jau tartinant Stasiui Pilka, kuris neseniai buvo atvykęs Amerikon, su naujais veikalais, „Durklas“ — vieno veiksmo kostiumuota drama, „Bye-Bye“ — vieneveiksmė komedija, „Nusižudėlis“ — vieno veiksmo juokai, koncertinė dalis, dalyvaujant M. Sakalauskaitėi, ir M. Grybaitei, ir dainininkui R. Juškai.

Balandžio 14 d. paskutinis atsisveikinimo vakaras So. Bostone. Programa, kaip ir Montello miestelyje: 3 vaidinimai ir koncertinė dalis. Ypač reklamuojamas „naujas džiūdzius“ Stasys Pilka.

J. Olšauskas gavo vargonininko vietą Detroit, MI. Po paskutinio gastrolį J. Dikiniui

pasireiškė džiūdzio simptomai ir, atvykus Čikagon buvo paguldytas Fresh Air Hospital. Apie tai sužinoję, bostoniečiai parėmė jį finansiniais. Dekodamas jiems už paramą, birželio 24 d. pranešė, kad persikelia tolimesniai gydymui į Wisconsin valstiją. Kiek pasveikęs, 1926 rugpjūčio 1 d. laivu „Leviathan“ iš New Yorko uosto grįžo Lietuvon.

Viktoras Dineika, vadovaudamas lietuvių ekskursijai, laivu „Columbus“, birželio 10 d. išplaukė Lietuvon iš Bostono.

A. Vanagaitis, palikęs vienas, buvo ir toliau dinamiškas. Pradėda judinti Lietuvos Rūmų Čikagoje steigimą. Tuose Rūmuose būtų muziejus, teatrui ir koncertams salė. Projektas pasirodė neįgyvendinamas, nes visuomenė nesusidomėjo, o, be to, būtų per brangu tai įvykdyti.

Sumano steigti operą. 1926 spalio 3 d. sukviečia 16 dainininkų ir muzikų į steigiamąjį susirinkimą. Pirmoji opera būtų „Traviata“, kaip kadais Kaurė. Operą režisuotų Stasys Pilka. Vienbalsiai nutarta vykdyti ir renkama 5 asmenų Operos taryba: Valerija Bručienė, Nora Guginė, Petras Sarpalius, Povilas Stogis ir Antanas Vanagaitis. Siunčiama sveikinimo telegrama Lietuvos Operai per Kiprą Petrauską. Dėl įvairiausių priežasčių bei kliūčių ir šis sumanymas nebuvo vykdomas.

1927 metai prabėga su „Birutės“ choru ir ruošia gastrolėms.

A. Vanagaitis, įgytu populiarumu vadovaudamasis, surengia „Juokų kelionę“ su solistu Juozu Babravičium ir pianistu Miku Jozavitu, kuris „viena ranka geriau skambina, nei kitas su dviem“. Per renginius platinami jo rašyti leidiniai „Vanago plunksna“ ir „Vanago snapas“. Kartais yra pakviečiama talkinti vietos sceninės pajėgos.

Detroito gyvenantis J. Olšauskas su Lietuvos Vyčių 102 kuopos vaidintojais stato A. Vanagaitio veiklą „Muzikos akademiją“ ir spektaklyje balandžio 22 d. vaidina pats veikalo autorius.

1928 balandžio 1 d. Čikagoje pasirodo pirmasis lengvo turinio žurnalas „Margutis“, redaguojamas Antano Vanagaitio. Talkon atėjo buvusi „Birutės“ choristė Lilija Žilvitytė. Ji buvo administracinių reikalų tvarkytoja, o vėliau pasidarė artimiausia bendradarbe ir jo žmona. Jinai daug prisidėjo prie „vanagaitinės“ margutinės imperijos“ egzistavimo.

Štai, kaip buvo sutiktas naujasis žurnalas: „Vanagas padėjo kiaušini, nepaprastą — marga ir pavadino jį „Margutis“. Padėjo ne ant scenos, bet sukusęs lizdą iš laikraščio. Esame prate matyti Vanaga taip sakant, ant laktos — ant

scenos — visą Vanagą: jo sparnus, jo nagus, snapą ir net uodegą. Dabar Vanagas nutūpė į popierinį lizdą, i „Margutį“ ir terodo jau tik plunksnas. Priūtė ant nagų ir pakiso snapą po sparnu. Ir tematai tik švelnia, plunksnė Vanago nugara.

Ant laktos — ant scenos — Vanagas rodydavo feisus, pas jį būdavo „užimki i prižki“ (grimasos ir sokiai V.Ž.); ten jis tai liūto balsu surikdavo, tai burkuodavo it tas karvelėlis-paukštūželis. Lizde tos laisvės nebera. Sėdėk ramiai, dėk „Margučius“. Pusė Vanago be liko... be mimikos.

Ar tik nepriseis parodyti snapą ir nagus? („Darbininkas“, Nr. 30, 1928)

1928-1929 metų sezono vėl vyksta gastrolės. Sudėtis: A. Vanagaitis, J. Olšauskas ir M. Jozavitas, pasikviečiant ir vietinius solistus ar muzikantus.

1928 metų bėgyje poetas ir literatas Petras Akiras - Biržys (vėliau žinomas kaip Pupų Dede) Lietuvoje pasiskelbia, kad keliauja aplink pasaulį. Paruošė „pasaulio kelionių knygą“ kur pasirašys visų lankomų valstybių vadai ir žinomi asmenys.

Respublikos prezidentas pirmasis įrašė: „Linkiu laimingai grįžti tėvynen Lietuvon iš pasaulio kelionės“, pasirašydamas A. Smetona. Lietuvos Respublikos prezidentas. Taip pat padarė įrašus prof. A. Voldemaras, universiteto docentas T. Daukantas ir kt.

Vėliau — gastroliuojant Bostone — toje knygoje pasirašė Massachusetts valstijos gubernatorius Frank G. Allen, miesto meras M.E. Nichols, Amerikos laivyno admiralas Philph Andrews, generolas Edward L. Logan, o „Boston Globe“ idejo Akiro Biržio nuotrauką. („Darbininkas“, Nr. 39, 1929).

Keliauninkas atsiduria Amerikoje. Gastrolėms Vanagaitis

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. kovo mėn. 23 d.

5

American Travel Service

Šią vasarą kviečiame keliauti su mumis.

901	Lithuania and Latvia Jewish Heritage gegužės 19-28	10 dienų kelionė
902	Taste of Lithuania birželio 8-17	10 dienų kelionė
903	Discover Lithuania liepos 7-19	13 dienų kelionė
904	Baltic Tour rugpjūčio 3-17	15 dienų kelionė
905	Roots Tour to Lithuania rugsėjo 7-21	15 dienų kelionė
906	Imperial Splendors of Germany, Czech Republic, Slovakia, Hungary, Austria geg. 25-birž. 4	11 dienų kelionė
907	Fjords of Norway rugsėjo 7-16	10 dienų kelionė
908	Spain, Morocco & Portugal rugsėjo 13-29	17 dienų kelionė

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raištine.

American Travel Service

9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

priima Biržį grupen, kaip dar negirdėtą ir nematytą personą. O, be to, Biržys gerai groja armonika ir skambina gitara. Atseit, publikai naujiena — bus potraukis.

Akiras Biržys šiose gastrolėse reiškėsi ne tik kaip komikas, bet ir kaip poetas. Rimtoje dalyje dėvi Lietuvos karininko uniformą (jis baigęs Karo mokyklos II laidą) ir deklamuoja savo eilėraščius.

Spaudoje pasirodė žinia, kad Biržys atidavė spaudai savo trečiąją, 200 psl. eilėraščių knygą. Dvi jau buvo Lietuvoje 1919 ir 1924 metais išleistos.

Po ilgokų ir sėkmingų gastrolių — atostogos pas J. Bačiūną, bet ne visiems tas poilsis gerai taigėsi.

„Darbininko“ Nr. 61, 1929 m. rugpjūčio 9 d., laidoje parašyta: „Šiomis dienomis deportuotas iš Jungt. Valst. už kriminalinį prasikaltimą art. Vanagaitio grupės džiūdzininkas poetas Akiras-Biržys. Jis buvo nuvykęs į Sodus, Mich. su kitais artistais praleisti atostogas.“

Buvęs gerai išsigėres ir pradėjęs nepadoriai elgtis. Amerikiečiai jį pagave gerai apmušę, bet jam pavyko iš jų rankų pasprukti. Jie pašaukė policiją ir jis buvo areštuotas. Teisėjas reikalavo 10,000 dol. kaucijos. Lietuvos atstovybė Washingtone į šį nemalonų reikalą įsimašė ir jai pavyko Akira-Biržį išsukti nuo Amerikos teismo.

Imigracijos departamentas visą reikalą paėmė į savo rankas

ir jį deportavo į Lietuvą, kaip sakoma, su ta sąlyga, kad jis bus teisišamas už šį prasikaltimą Lietuvos kriminaliniame teisme.

Akiras-Biržys buvo pasiskelbęs visur kaip Lietuvos keliauninkas aplink pasaulį. Jis kai kur ir pasipiniginavo. Tikslas neat-siekie. Be laiko buvo gražintas i tėvynę“.

1930 ir 1931 metais buvo įvykdytos kelios gastrolės, bet jau ne tokiu plačiu mastu, o 1932 balandžio 11 dieną pradėtos radijo transliacijos Čikagoje dar labiau A. Vanagaitį padarė sėslų.

1924-1931 metų džiūdzinis periodas pažadino Amerikos lietuvių iš nusivylimo ir apatijos ir paskatino gyvesnei lietuviškai veiklai. Pats Vanagaitis, turėdamas du didelius rėmėjus ir patarėjus, verslininką Juozą Bačiūną ir advokatą Antaną Olį, ėmėsi plataus kultūrinio ir visuomeninio darbo. Jis buvo veiklos ramsčiai, o jisiai — sumanytojas ir vykdytojas.

Sumuojant šias mintis, reikia pripažinti, kad sukreitimai — staigi Vanagaitio mirtis, ar Vanagaitienės ir Mackaus žuvimas auto katastrofoje — nesusitabė vanagaitinės epochos ir „Margutis“ Čikagoje buvo gyvas.

Tik nelauktas ir netikėtas „Margučio“ radijo transliacijų nutraukimas 1995 metais užbaigė 71-rius metus trukusio Čikagos lietuvių kultūrinio gyvenimo tomą.

Išleidžiant A. Vanagaitį Amerikon 1924 m., Valstybės teatro Kaune dalyviai, susirinkę jo atsisveikinti. A. Vanagaitis sėdi ketvirtas iš dešinės; šalia jo — teatro direktorius Luidas Gira.

„Birutės“ choras Čikagoje, kuriam daugiau kaip dvejus metus vadovavo Antanas Vanagaitis (II eil. viduryje).

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

ZVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

SUTEIKTA PASKOLA

Vyriausybė garantavo 20 mln. litų pusės metų tarpbankinę paskolą Valstybiniam komerciniam bankui. Tai jau penktasis bankas, kuriam tarpbankinėms paskoloms suteikiamos valstybės garantijos. Viso tokių garantijų suteikta jau 100 milijonų litų.

Išstatymas „Dėl priemonių komercinių bankų likvidumui palaikyti“ suteikia teisę vyriausybei garantuoti paskolas iki 300 mln. litų. Iki šiol garantijos buvo suteiktos Žemės ūkio (iki 20 mln. litų), Vilniaus bankams (iki 30 mln. litų), „Ūkio bankui“ (iki 20 mln. litų) ir „Šiaulių bankui“ (iki 10 mln. litų). Šiems bankams paskolos garantuotos 1 metams.

Dabar Lietuvos bankai turi laisvą pinigų, tačiau jų beveik neskolina dėl nestabilios padėties finansų rinkoje. Pvz., sausi tarpbankinių paskolų buvo suteikta tik 10 mln. litų, o užsienio valiutomis jų iš viso nesuteikta.

Vyriausybės garantijų komerciniai bankai prašo apsidrausdami, kad galėtų pasiskolinti, jei jiems iškiltų likvidumo problema.

(AGEP, 03.12)

REKORDIŠKAI MAŽAI PAJAMŲ

Kovo mėnesį šiek tiek pagerėjo padėtis vyriausybės vertybių popierių rinkoje. Pirmadienį buvo nupirktas visa mėnesio trukmės 55 mln. litų vertės obligacijų emisija, o vidutinės metinės palūkanos už juos sumažėjo iki 37 proc. Kovo 12 d. buvo nupirktas beveik visa taip pat 55 mln. litų dydžio trijų mėnesių trukmės obligacijų emisija.

Sausio mėnesį biudžetas gavo 340 mln. litų, o vasario mėnesį – tik 290 mln. litų pajamų. Pagal planą biudžetas kiekvieną mėnesį turi gauti apie 400 mln. litų, o parduodant valstybės obligacijas, kas mėnesį biudžetas papildomas dar turi gauti apie 54 mln. litų. Tačiau vasario mėnesį iš valstybės vertybių popierių pardavimo ne tik negauta numatytų papildomų pajamų, bet netgi teko 71 mln. litų paaimti iš biudžeto, dengiant ankščiau išleistas valstybės paskolos obligacijas.

Nepaisant labai aukštų palūkanų už vyriausybės vertybinių popierių, ištikus bankų griūčiai, šalies komerciniai bankai palūkanų už indėlius ne tik nepadidino, bet netgi sumažino. Jų nuomone, žmonės dabar taip nepasitiki bankais, kad beviltska didinti palūkanas – pinigų bankams žmonės vistiek nepatiks.

Patikimiausiu komerciniu banku šiuo metu laikomas „Vilniaus bankas“ už indėlius valiuta siūlo 8 proc., o už indėlius litais 12 proc. metinių palūkanų. „Hermis“ atitinkamai moka 6 proc. ir 12 proc., „Ūkio bankas“ – 10 proc. ir 14-16 proc., Taupomasis bankas – 8-10 proc. ir 14-15 proc. metinių palūkanų.

(AGEP, 03.08)

„INKARAS“ DIRBA TRIMIS PAMAINOMIS

Per mėnesį Kauno „Inkaras“ ištuštino visus atsargų sandėlius ir pardavė 25,000 porų naujų guminių batų. Toks pirkėjų antplūdis užgruvo dėl prognozuojamo didžiulio potvynio.

Dabar bendrovė guminių avalynę – vyriškus, moteriškus ir paaugliams skirtus batus bei kailiošius – lieja trimis pamainomis, be to, šeštadienį ir sekmadienį. Guminė avalynė gaminama iš Prancūzijoje pirktų plastikato.

„Visą avalynę dabar parduodame tik Lietuvos pirkėjams. Ypač daug užsakymų gauname iš rajonų“, korespondentui sakė įmonės prekybos viceprezidentas Raimondas Vilkinis.

Per kovo mėnesį „Inkaras“ pagamins 65,000 porų botų ir apie 20,000 porų kailiošius. Balandžio mėnesį planuojama šios avalynės išlieti tiek pat. „Rudenį atnaujinsime ilgesnių botų (iki kelių) gamybą, nes batų ilgis iki pusės blauzdu ne visus tenkina“, sakė R. Vilkinis.

Dabar įmonė gamina naują įrangą modernesnei guminei avalynei lieti. Tikimasi, kad ji bus paklausė ir Vakarų rinkoje. Vyriškų ir moteriškų botų didmeninė kaina beveik 26 litai, kailiošiai kainuoja beveik 14 litų. Vaikiška avalynė keliais litais pigesnė.

(AGEP, 03.14)

DIDĖJA PREKYBOS APIMTIS

Nors Lenkijos prekyba su Lietuva sudaro mažiau kaip 1 proc. jos bendros užsienio prekybos apyvartos, tačiau nuo 1994 m. dviejų šalių prekyba nuolat auga.

Dabar Lenkija yra šeštoji Lietuvos partnerė pagal prekybos apyvartą ir penktoji šalis pagal investicijų į Lietuvos ekonomiką dydį. Iki šiol Lenkija investavo į Lietuvos ekonomiką apie 7.5 mln. dolerių.

Pernai Lietuvos ir Lenkijos tarpusavio prekybos apimtis išaugo iki 253,719 mln. dolerių, arba 30 proc., palyginti su 1994 metais.

(„Diena“, 03.05)

VOKIEČIAI NORI INVESTUOTI Į LIETUVOS GELEŽINKELĮ

Lietuvos ir Vokietijos bendrovių susivienijimas bendradarbiauja įgyvendinant transporto programą geležinkelių srityje. Pasak Susisiekimo ministerijos sekretoriaus Algirdo Šakalo, vokiečiai siūlo finansuoti didelio krovininių terminalo statybą Kaune bei europinio standarto geležinkelio tiesimą nuo Lenkijos sienos iki Kauno.

Balandžio mėn. vokiečiai turėtų pateikti galutinius ekonominius skaičiavimus, tuomet prasidės derybos dėl sutarties. Preliminariais skaičiavimais, investicijos vertinamos maždaug 800 mln. litų.

Pagal Vokietijos siūlomą ne-tradicinį finansavimo metodą, vadinamą BOT (Buiet Operate Transfer), Lietuvai geležinkelio tiesimas ir terminalo statyba nieko nekainuotų.

(„Diena“, 02.28)

VASARĮ INFLIACIJA LIETUVOJE BUVO 2.4%

Inflacija vasarį Lietuvoje buvo 2.4 proc., praneša Statistikos departamentas. Dviejų mėnesių inflacija buvo 5.6 proc., o per metus nuo pernai vasario – 30.4 procentų. Nuo 1993 metų gruodžio iki šių metų vasario kainos šalyje šoktelėjo 108%. Jau tris mėnesius iš eilės labiausiai brangsta maisto produktai – vasarį jų kainos pakilo

3.3 proc. Išlaidos būstui, kuras ir energija, sausį pabrangė mažiausiai, vasario mėnesį pabrangė 2.3 proc. Sveikatos priežiūra ir medicinos paslaugos, taip pat švietimas, poilsis ir kultūra vasarį pabrangė po 0.9 proc., namų ūkio funkcionavimo reikmenys ir paslaugos – 0.7 proc., drabužiai ir avalynė – 0.6 proc., transportas ir ryšiai – 0.5 proc.

Mažiausiai praėjusį mėnesį pakilo alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių kainos – 0.3 proc. Kitų prekių ir paslaugų kainos vasarį padidėjo 1.6 proc.

Per du šiuo metų mėnesius labiausiai pabrangė maisto produktai – 8.1 proc., mažiausiai – 1.3 proc. transportas ir ryšiai.

(AGEP, 03.03)

NEPRITARĖ VYRIAUSYBĖS PROGRAMAI

Lengvosios pramonės įmonių asociacija (LPIA) nepritarė septintosios vyriausybės programos daliai, kuri susijusi su pramone. Daugelio įmonių vadovų nuomone, ši programos dalis labai abstrakti ir esminių gamintojų problemų nesprendžia.

„Punktuko“, akcinių bendrovių „Satrija“, „Siūlas“, „Apranga“, „Linai“ ir kitų įmonių vadovai sukritikavo posėdžiui pateiktą nutarimo projektą, kuriuo asociacija ketino vyriausybės programai „iš esmės pritariti“.

Tačiau, pasak lengvosios pramonės įmonių vadovų, iš esmės kol kas vyriausybė nesprendžia nieko, t.y., nesuūlo, kaip įveikti apyvartinių lėšų, kreditų galimo, naujų darbo vietų kūrimo, dėsningųjų ir kitas problemas. Vyriausybės programos projekte net neužsimenama apie Politinės vertės mokesčio (PVM) panaikinimą įvežami naujai irangai bei technologijoms, taip pat nekalbama, kaip bus remiami eksportuotojai, toliau išsaugant fiksuotą lito ir dolerio santykį.

Posėdžio dalyviai pasiūlė vyriausybei įsteigti eksporto rėmimo ir apyvartinių lėšų fondą. Jam vyriausybė turėtų skirti apie 40 mln. dolerių valstybės vardu gaunamų užsienio paskolų, taip pat lėšų iš biudžeto.

Vyriausybei buvo pasiūlyta numatyti papildomas lengvatas produkcijai eksportuojantioms įmonėms, jei lito ir dolerio kursas išliks toks pat. „Jei to vyriausybė nedarys, tai dėl inflacijos mūsų eksportas taps

nuostolingas“, sakė „Satrijos“ generalinis direktorius Jonas Stravinskas.

Dėl pastovaus lito kurso bei infliacijos pasekmių baiminasi ir kitų įmonių vadovai. Jie siūlė asociacijos ekonomistų grupei suskaičiuoti galimus nuostolius.

Asociacija į vyriausybės programą pasiūlė įrašyti nuostata, kad PVM įvežamiems naujiems įrengimams bei technologijai nebūtų taikomos, taip pat sudaryti sąlygas steigti užsienio bankams. Pirmieji užsienio bankai šalyje, LPIA prezidento Jono Karčiausko nuomone, turi būti įsteigti jau šiais metais.

Įsiūlymų paketą įrašyta, kad dėsningųjų norma vyriausybės apskaičiuotų pagal infliacijos lygį. Be to, griežtai reikalaujama, kad nė vieno dokumento vyriausybė nepriimtų „atgaline data“.

(AGEP, 03.13)

STATYBOS KOMBINATŲ IŠIGYJO NORVEGAI

Nuostolingai dirbusį Alytaus Namų statybos kombinatą nupirko Norvegijos firma „Balticum Invest AS“. Naujojoje Lietuvos ir Norvegijos įmonėje „Alytaus namai“ 80 proc. akcijų turi užsieniečiai. Įmonėje gaminamos durys, grindų lentos, garų vartai, trijų stiklų langai, kelių tipų surenkami namai ir vasarnamiai. Netrukus bendrovėje įmonė bus pradėti gaminti klijuoti medienos gaminiai ir tik į pastatų išorę atsidarantys langai. Tai viena bendrovės plėtojimo programos dalių, kuriai užsienio partneriai ketina skirti apie 2 mln. dolerių.

Alytaus Namų statybos kombinatą serijinė namų gamyba žlugo prieš kelerius metus. Bendrovėje liko 227 darbuotojai, iš kurių tik du trečdaliai nuolat turi darbo. Kitiems mokama už prastovą. Tikimasi, kad naujoji įmonė savininkai supranta, kad įmonė didelio pelno greitai negali duoti. Nuo vasaros vidurio tikimasi pradėti dirbti be nuostolių. Šiuo metu bendrovės skolos sudaro daugiau kaip 250,000 dolerių.

(LR, 03.07)

DERYBOS DĖL „VIA BALTICA“ FINANSAVIMO

Vilniuje kovo 4 d. įvyko Lietuvos ir Europos investicijų banko derybos dėl automagistralės „Via Baltica“ finansavimo ir dėl signalizacijos

irengimo geležinkelio projekto. Šis susitikimas tai tolesnis žingsnis po Stokholmo susitikimo sausio pabaigoje, kur visam tūkstančio kilometrų ilgio greitkeliui „Via Baltica“ buvo nutarta skirti 180 mln. dolerių.

Projektą, be Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Suomijos vyriausybių, remia Europos Komisija, Pasaulio bankas, Europos investicijų, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bei Šiaurės investicijų bankai.

Iš bendros 180 mln. dolerių sumos Lietuvai bus skirta 48 mln. dolerių.

(„Diena“, 03.05)

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI – PATAISYMAI

Turku Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3206½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8864
(312) 581-8864

J & S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding), medžio, aluminiumas ir kt. Turū darbo draudimą R. Jankauskas, tel. 708-989-2858.

Danginiai stogai, kalamos „siding“, stiklams cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remontas darbai.

Skambinti: 312-787-1929

VALOMĖ KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS

J. BUBNYS
737-5168

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINASTV
GEJKA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

WAGNER

MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
6610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 681-4111

HAWAII – nuostabi salis!

Norinties tū įsikinti, siūlome apsigyventi „Hale Gediminas“, kur jūsi laukia „lova ir pusryčiai“. Informacijai skambinti tel. 808-328-8188.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

KAVINĖ

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

Mūsų laivai perveža 20 ir 40 pėdų konteinerius į

Lietuvą, Latviją, Estiją ir Rusiją.
Greitas ir patikimas aptarnavimas, žemos kainos.

ADMIRAL NAVIGATION

Skambinkite tel.: 1-708-368-1550 1-800-700-0664
One Tower Lane, #360, Oakbrook Terrace, IL 60181
Chicago – Toronto – Montreal

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

SIUNTIMAI BE MUITO Į LIETUVĄ
• SIUNTIMAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
• AMERIKETISKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTIMAS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTIMAS PAMISME NEMOKAMAI;
• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;

PRISTATYKITE SIUNTIMUS JŪMS PATOGŲ ADRESŲ:

NAJIAS ADRESAS
BALTIA EXPRESS CO LTD
627 S. PULASKI
CHICAGO, IL 60622

ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7634

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker-Associate
Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAČIUI

Bus. 312-685-6100
Fax. 312-685-3897

REAL ESTATE

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas

• MLS kompiuteris FAX pagalba

• Nuosavybių įkainavimas veltai

• Perkame ir parduodame namus

• Apartamentus ir žemę

• Pensininkams nuolatė

• KAMERIC REALTOR

7322 S. Pulaski Rd.

6365 S. Archer Ave.

DANUTE MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,

krepitibi (siding) medžio, alu-

miniumas ir kt. Turū darbo

draudimą R. Jankauskas,

tel. 708-989-2858.

Danginiai stogai, kalamos „siding“,

stiklams cemento, „plumbing“ bei kt.

namų vidaus ir išorės remontas darbai.

Skambinti: 312-787-1929

VALOMĖ

KILIMUS, BALDUS,

GRINDIS IR SIENAS

J. BUBNYS

737-5168

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINASTV

GEJKA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel.: 312-776-1486

WAGNER

MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai

ir Reikmenys

Virš 75 metų

patikimas patarnavimas

TYPEWRITERS • COPIERS

FAX • CALCULATORS

6610 S. Pulaski Rd.

Tel. (312) 681-4111

HAWAII – nuostabi salis!

Norinties tū įsikinti, siūlome

apsigyventi „Hale Gediminas“, kur

jūsi laukia „lova ir pusryčiai“.

Informacijai skambinti tel.

808-328-8188.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638

Tel. 312-581-8500

KAVINĖ

350 N. Clark, Chicago, IL 60610

Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai

mieste centre

Savaitgalį uždaryta

Mūsų laivai perveža 20 ir 40 pėdų konteinerius į

Lietuvą, Latviją, Estiją ir Rusiją.

Greitas ir patikimas aptarnavimas, žemos kainos.

ADMIRAL NAVIGATION

Skambinkite tel.: 1-708-368-1550 1-800-700-0664

One Tower Lane, #360, Oakbrook Terrace, IL 60181

Chicago – Toronto – Montreal

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

SIUNTIMAI BE MUITO Į LIETUVĄ

• SIUNTIMAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ

• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ

• AMERIKETISKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTIMAS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

NELAIMĖS, NUOSTOLIAI IR DRAUDIMAS

Amerikoje visi turime įvairius draudimus: sveikatos, automobilio, namų, turto ir t.t. Gyvenimas be draudimo yra neįsivaizduojamas, nebent žmonės nieko neturi ir gyvena iš valdžios pašalpos. Bet ar visi žinome, ką turime daryti, jei atsitinka nelaimė: kaip atsiimti tuos draudimo pažadėtus pinigų, pataisyti ir turto grąžinimą? Atminkite, kad niekas nieko jums neduos už veltui, ir, jei galės, tai jums duos mažiau, negu turėtumėte gauti, ar jums pažadėta. Čia vienas pavyzdys: kai gaisras sunaikino vieno Los Angeles teisėjo namus, jo apdraudęs bendrovė pasiūlė 116,000 dol., kad apsimokėtų remontus. Tas teisėjas sakė, kad tai nepakankama suma. Kai per eilę mėnesių, nusivylęs teisėjas nepasiekė susitarimo, jis nutarė paduoti savo apdraudęs bendrovę į teismą, kadangi ji nerodė geros valios derėtis, vis dėlto ir dar nepakankamus bei nepriimtinius pasiūlymus. Teismas, prisiekusieji (jury) sutiko su teisėjo skundu ir jam skyrė beveik 1,4 milijonų dolerių nuostoliams apmokėti.

Apdraudęs ekspertai ir advokatai, kurie dalyvauja tokiose teismuose, sako, kad toks geros valios trūkumas yra nuolatinė apraška. O apdraudęs bendrovės tvirtina, kad toks kaltinimas yra nesąmonė. Draudimų ekspertai sako, kad nepriimtina žemas pasiūlymas iš apdraudęs bendrovės užmokėti nuostolius („low balling“) yra priežastis, dėl kurios daugiausia susilaukiama skundų valstijos apdraudęs įstaigose.

Bob Hunter, apdraudęs direktorius The Consumer Federation of America ir buvęs apdraudęs komisierius Texas valstijoje, teigia, kad vienos apdraudęs bendrovės yra blogesnės už

kitas. Tai yra bendra korporacinės filosofijos kryptis. Ina DeLong, prezidentė United Policy Holders (grupė kuri rūpinasi klientų reikalais) ir buvusi State Farm „adjuster“, tvirtina, kad apdraudęs bendrovės skatina savo vertintojus (adjusters) siūlyti klientams mažiau. Jie tai daro, neįmokydami jų, kaip įvertinti nuostolius ir nustatyti kvotas, kurias „adjusters“ turi išpildyti. Yra sakoma, jei esi „adjuster“, turi stengtis palaikyti kaip galint mažesnius nuostolius. Žemesni draudimo bendrovės pasiūlymai (low balling) yra taisyklė, o ne išimtis. Beveik kiekviena bendrovė taip daro ir tai dažniausiai joms pavyksta.

Tuo tarpu draudimo bendrovės su tokiu tvirtinimu nesutinka. State Farm sako, kad jos „adjusters“ turi praėti 3 pakopų pagrindinį apmokymą. Yra labai klaidinga taip galvoti, kad jie daro žemus pasiūlymus ir kad jiems tai pavyksta. Kartais yra ginčų dėl faktų, bet jie paprastai, tuojau pradeda rašyti čekius.

USAA draudimo atstovas irgi sako, kad jie nedaro žemų pasiūly, nes tai yra prieš jų bendrovės nuostatus, prieš visus principus, kaip jie tvarko savo verslą.

Dalis apdraudęs bendrovių darbo yra smulkiai išnagrinėti prašymus dėl nuostolių apmokėjimo, kovoti su apgaulingais prašymais, kurie, kaip jie sako, vis labiau auga. The Coalition Against Insurance Fraud (grupė, kuri tiria apdraudęs suktybes), sako, kad 10% visų prašymų apdraudęs bendrovės vėms yra neteisingi. Dėl tos priežasties jos yra atsargios, bet atsargūs turėtų būti ir jų klientai. Jie turėtų patikrinti apdraudęs nuostolių įvertinimą,

„Lietuvos Vaikų vilties“ gydomi vaikai ir jais besirūpinantys savanoriai kalediniame pobūvyje, kurį suruošė Jim ir Gražina (ji yra LVV komiteto pirmininke) Liautaud savo namuose. Iš kairės: Aušra Petry, LVV reikalų vedėja; Albinas Hoffmanas, Paulius Steponavičius, Justinas Milkevičius, Regimantas Nemkevičius (priekyje), Gražina Liautaud, Agnė Širvytė (priekyje), Rūta Burbaitė, Gintarė Siutlaitė ir Marija Kriaučiūnienė.

jei mano, kad apdraudęs bendrovės pasiūla yra nepakankama, ir daryti gerus užrašus apie jų pokalbius su apdraudėjais. Jei nepavyksta patenkinti susiderėti, kreipkitės į advokatą.

Net ir tos apdraudęs bendrovės, kurios gauna gerus įvertinimus iš klientų, turi nesutarimų su kai kuriais klientais. USAA draudimo bendrovė vertinama, kaip viena iš geriausių, bet, to nepaisant, Los Angeles teisėjas ginčijosi su ja kelis mėnesius dėl nuostolių padengimo. Iš to galima pasimokyti, kaip derėtis su apdraudęs bend-

rove ir kaip ši gali pakeisti savo nuostolių įvertinimus, jei suteikiama tiksli informacija.

Kai 8,000 kvadratinį pedų namas Los Angeles buvo 1990 metais gaisro sugadintas, pagal to teisėjo, — nukentėjusio prašytojo, advokato, USAA draudimo bendrovė, pradėjo pasiūla nuo 116,000 dol., kad nukentėjęs teisėjas suremontuotų namą. Bet prašytojas tą pasiūla atmetė. Tarp kitų dalykų į 116,000 dol. sumą buvo įskaityta ir pjaustytos Filipinų mahogani durys, vietoje kurių, jie siūlė pigią pušį. Taip pat kietmedžio grindys miegamajame turėjo būti pakeistos kilimu. Tada nukentėjęs prašytojas, pasikvietęs savo įvertintoją apdraudęs pateikė 424,000 dol. sumą. Kai bendrovė nuodugniau peržiūrėjo specialius namo įrengimus, apie kuriuos anksčiau nieko nežinojo, pradėjo pastoviai didinti nuostolių sumą. O nukentėjęs teisėjas pastoviai visus pasiūlymus atmetė. Maždaug 2 mėnesius po gaisro USAA pasiūlė 300,000 dol. Jis atmetė tą pasiūlymą ir pasisamdė advokatą, kuris užvedė bylą prieš USAA, kad nerodo derybose geros valios, kaltino, kad bendrovė nenori mokėti išlaidų už atitinkamus pataisymus nukentėjusio namo, kaltino už delsimą. Po mėnesio nuo bylos pradžios bendrovė sutiko mokėti 424,000 dol. nukentėjusiam. 2 metus vėliau teisėjas laimėjo bylą.

Advokatai pataria, kai apdraudęs bendrovės nenori mokėti už nuostolius, klientai turėtų būti budresni. Taip pat patyrę advokatai sako, kad viena problema yra ta, kai klientas galvoja, kad įvertintojas — „adjuster“ jam padės. Bet įvertintojas dirba apdraudęs bendrovei. Žinokite, kad įvertintojai yra išmokyti rasti išeitį (paprastai palankią darbdaviui) ir klientai neturėtų priimti jų žodžius už tiesą. Pasiimkite savo apdraudęs ir nuodugniai ją perskaitykite. Pora svarbių patarimų perkant apdraudęs:

1. Pirkite apdraudęs iš bendrovės, kuri turi gerus klientų atsiliepimus. Paskambinkite savo valstijos apdraudęs departamentui ir paklauskite, kaip vertinama ta bendrovė, kiek prieš ją nusiskundimų.

2. Perskaitykite savo apdraudęs dokumentus, kad žinotumėte, ką jie draudžia. Pvz., dauguma pagrindinių namų apdraudęs nedraudžia nuo potvynio ir žemės drebėjimo.

3. Laikykite stambių pirkinių sąskaitas, pvz., brangenybių, meno kūrinių, brangių kilimų, kad lengvai galėtumėte įrodyti jų daiktų vertę, jei turėtumėte prašyti iš apdraudęs mokesti už nuostolius.

Prašant iš apdraudęs mokesti už nuostolius

1. Smulkiai užsirašykite viską apie savo prašymą ir užsirašykite pašnekesius su apdraudęs agentu.

2. Padarykite savo įkainavimą, bet, prieš pasirenkant įkainuotoją, patikrinkite jį. Kai kurie įkainuotojai turi privacijas sutartis su apdraudęs bendrovėmis. Pasirinkite architektą ar kontraktorių, kad padarytų įkainavimą.

3. Jei apdraudęs pasiūlytų jums sumą, su kuria nesutinkate, parasykite, kodėl jūs manote, kad reikia daugiau ir paprašykite atsakymo iš savo apdraudęs. Turėkite paruošę savo užrašus ir korespondenciją.

4. Niekada neiškeiskite jokių apdraudęs bendrovės čekių, jei nesutariate dėl sumos. Jei iškeisite, apdraudęs gali aiškinti, kad jūs sutikote su jų sprendimu.

Negalima per daug kaltinti ir draudimo bendrovės, kad jos yra labai atsargios su išmokėjimais. Jos gauna daug netikrų „išpūstų“ prašymų ir turi gerai tikrinti, kad atskirtų tikrus nuo suktybų, tikrus įvertinimus nuo perdėtų. Kaip ir visur, kur yra pinigai, atsiranda ir suktybės — vieni nori jus apgauti, kiti draudimo bendrovės, todėl visiems reikia būti atsargiems.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Your money 1996.2.2).

Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė

BUS SKATINAMI EKOLOGIŠKAI ŪKININKAUJANTYS

Kedainių rajono taryba įsteigė ekologinio ūkininkavimo fondą. Už šio fondo lėšas bus skatinami tie ūkininkai ir sodų bendrijų nariai, kurie be trąšų bei pesticidų augins daržoves, kitas kultūras. Fondas taip pat remia mokslininkus, kurie teiks konsultacijas besidomintiems ekologiškai žemdirbyste.

Mielai

A.†A.

PLACIDAI BALSITYTEI

mirus, seseriai, ponai VALERIJA ŠIMKIENEI, nuosirdi mano užuojauta.

Adelė Pabrėža

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. kovo mėn. 23 d.

A.†A. KAZYS AIŽINAS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. kovo 19 d., sulaukęs 75 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 31 m.

Nuliūdę liko: žmona Irena Kazitenaitė, duktė Danutė, zentas Vytautas Lukauskas, sūnus Rimantas Bužėnas, marta Virginija; anūkai: Vida Gorski, Adriana Becerra, Santiago Lukauskas, Janina Lukauskaitė, Aušra Bužėnaitė; penki proanūkai.

Priklausė Lietuvos Šaulių sąjungai, Lietuvos Vyčiams, kuopa #36, Panevėžiečių klubui ir Venecuelos Lietuvos klubui.

Velionis buvo pašarvotas kovo 21 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyko penktadienį, kovo 22 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto buvo atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje buvo aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis buvo palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuliūdę: žmona, duktė, sūnus, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 312-523-0440.

VIENERIŲ METU MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ONUTĖ KEMEŽIENĖ BRADŪNAITĖ

Jau suėjo vieneri metai, kai laikoma vyro glebyje ir šeimos apsuptyje, amžinai sustoję plaukai sirdis mūsų mylimos Žmonos, Mamytės ir Sesers, kurios netekome 1995 m. balandžio 9 d. Waterbury, CT. Ji buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Jos krikščioniška meilė Dievui, šeimai ir artimui niekada nebus užmiršta. Mes visi jaučiame didelę tuštumą jos netekę, bet žinome, gailestingas Dievas suteikia jai Amžiną Ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos: šeštadienį, kovo 30 d. 5 v.v. Šv. M. Mergelės Gimimo parapijos bažnyčioje Chicagoje; antradienį, balandžio 9 d. Romoje; antradienį, balandžio 9 d. 7:30 v.v. Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, Waterbury, CT; šeštadienį, balandžio 13 d. Lietuvoje. Alvito parapijos bažnyčioje, kurioje velionė buvo pakrikštyta.

Maloniai kviečiame visus gimus, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Onutę savo maldose.

Nuliūdę: vyras Jonas, sūnus Petras, duktė Ramutė Kazlauskienė su vyru Vidu, broliai su šeimomis, giminės ir draugai.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudekis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California

4605 So. Hermitage

ALL PHONES

1-312-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) T-1. 1-800-994-7600

atlanta IMPORT-EXPORT, INC.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

(312)434-2121 (800)775-SEND

Persilunčiame siuntinius | Lietuvai, Latvijai, Estijai,
Rusijai, Ukrainai ir Baltarusijai.
SKUBŲ SIUNTINIŲ - AIR CARGO
Galite užsisakyti 5 rūšių maisto kompleksus.
Persilunčiame automobilius, baldus bei
komercines siuntas.

Verčiame ir notarizuojame dokumentus, paruošiame
išsiviečius ir vizos pratęsimo dokumentus.

Dirbame: Pirmadienį - penktadienį 9-5 / Šeštadienį - 9-2

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Siūlo patarnavimą: pristatyti Jūsų artimiesiems maisto siuntinius sudarytus Lietuvoje.

ŠVENTINIS SIUNTINYS #5

Dešra, rūkyta 1 kg.; miltai 4 kg.; cukrus 4 kg.; aliejus, augl. 2 lt.; žemai išvardinti produktai gramais:

Sūris, Rokiškio 500; kond. pienas su cukrum 400; margarinas Rama 400; šokolado kremas 400; kava, malta Folgers 360; kava pupelių, Edus 250; majonezas 200; vištienos sult. 240; medus 500; sūris, marin. 360; šprotai aliej. 4 dėž. 640; riešutai skard., sūdyti 400; žirneliai, žali konserv. 650.

Kainos su pristatymu \$73.00 USD

TAIP PAT UŽ \$10.00 USD prie pagrindinių siuntinių galime pristatyti:

A. Cukrus 11 kg. B. Kavos pupelių, Edus 1 kg. C. Aliejus, augl. 6 lt. D. Šprotai aliejui, 14 dėž. 2.240 kg.

P pinigų pristatymas | Lietuvai - 4% + pristatymas \$12.00

Dėl pilno sąrašo ar daugiau informacijos rašykite arba skambinkite: Vytautas Kairys, 617 Fruitland Rd., Steney Creek, Ont., L9E 6A6, Canada, tel. 905-643-3334.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jeigu iki šiol nebuvo apsisprendę dalyvauti „Draugo“ koncerte, įvykstančiame šiandien, t.y. kovo 23 d., 6:30 val. vak., Jaunimo centro didžiojoje salėje, tai labai prašome koncerte dalyvauti. Savo apsilankymu pagerbsite šaunų „Gintaro“ jaunimo ansamblį, atvykstantį atlikti programą net iš Toronto, o taip pat paremsite „Draugą“. Mūsų dienraščio draugai, bičiuliai ir apskritai lietuviškoji visuomenė visuomet mielai ir gausiai lankosi visuose „Draugo“ renginiuose. Kviečiame nedaryti išimties ir šį šeštadienį. **IKI PASIMATYMO!**

JAV LB Vakarų apygarda ruošia metinį apylinkių valdybų, kontrolės komisijų, apylinkių atstovų ir šios apygardos rinkimų XIV LB Tarybos narių metinį suvažiavimą balandžio 21 d., sekmadienį, tarp 9 val. r. ir 1 val. popiet. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“ kovo 27 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus rodoma vaizduojant „Lietuviai televizijoje“, sukurta Arvydo Renecko 21 d., sekmadienį, tarp 9 val. r. ir 1 val. popiet. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Patikslinimas. Kovo 20 d., trečiadienio, „Draugo“ laidos 4-to psl. viršuje išspausdintos nuotraukos paraše išvardinant asmenis pasitaikė netikslumas. Nuotraukoje antras asmuo iš kairės yra Juozas Šulaitis (ne Šilkaitis). Už korektūros klaidą atsiprašome.

x American Lithuanian R. Cath. #20 kuopa, per S. Daulienę, atsiuntė \$150.00 globojamo našlaičio metinį globos mokestį. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Vytautas ir Emilija Kutkai, švęsdami aukštinį vedybų jubiliejų paaugojo \$500 Lietuvos partizanams grįžusiems iš Sibiro vergų stovyklų, kad bent kiek palengvintų jų gyvenimą tėvynėje. Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba sveikina jubilieistus ir dėkoja už taip gausią auką, linkėdami Dievo palaimos jų tolimesniame gyvenime. (sk)

x Vienuoliklos dienų kelionė aplankant gražiausias miestas Europoje – Praga, Budapešta, Viena ir Salzburgas, gegužės 25 - birželio 4 d. Dėl informacijos prašome skambinti American Travel Service 708-422-3000 arba 800-422-3190. (sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeco muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvinkas
4336 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-294-0100
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadienis ir vakaras pagal susitarimą

Koncertą „Septyni Kristaus žodžiai“ nuo kryžiaus, žinomąją ir tradicinę Gavenios pabaigos Dubois kantatą, ruošia Sacred Choral šeštadienį, kovo 30 d., 7:30 val. vak., barokinėje Divine Word koplyčioje, Techny, IL, Waukegan Rd., tuoj į šiaurę už Willow Rd. Chora, kuriame gieda 100 asmenų, sudaro šiaurės vakarų priemiesčių žmonės, jo dirigentas ir vargonininkas yra pianistas Kimberly Schmidt, pažįstamas savo virtuozišku skambiniu ir lietuviams. Solo partiją atliks ir Genovaitė Mečytė-Giedraitienė. Kviečiama lietuvių visuomenė susidomėti šiuo koncertu ir jame dalyvauti.

Aldona Palukaitienė, Marquette Parko LB apylinkės pirmininkė, koordinuoja žiurų autobusus į X Lietuvos tautinių šokių šventę, kuri vyks liepos 6 d., Rosemont Horizon stadione, ir į susipažinimo vakarą, kuris bus penktadienį, liepos 5 d., 8 val. vak., Navy Pier patalpose. Numatoma, kad autobusai į šiuos renginius važiuos iš Oak Lawn, Lemonto, Cicero ir Marquette Parko. Vietas autobusuose reikia užsisakyti, iš anksto skambinant A. Palukaitienei šiuo telefonu: (312) 471-0811.

Svč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke ruošia religinio koncerto plakatus. Koncertas vyks Verbu sekmadienį, kovo 31 d., 2 val. p.p., bažnyčioje. Dalyvauja parapijos choras, solistai, instrumentalistai. Visuomenė maloniai kviečiama.

x „Atviro žodžio forumas“ bus penktadienį, kovo 29 d., 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Įėjimas iš apatinės mašinų aikštelės. Kalbės Liudas Šlenys („Mėsos produktų gamyba Lietuvoje“), Leonas Maskaliūnas („Cementinių blokų gamyba Lietuvoje“), ir Stanley Balzekas („Verslo galimybės ir automobilių pardavimas Lietuvoje“). Į įdomią vakaronę visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

x Iš Floridos ir iš Lietuvos mes linkime jums geros nuotaikos! Ansamblis „Gintaras“ – penkt. ir šešt. nuo 10 val. vakaro, o sekm. nuo 4 val. p.p. „Club Gintaras“ 2548 W. 69 St., Chicago. (sk)

x Automobilio, namų ir li- gos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455. (sk)

x AMBER AUTO SALES, INC. informuoja: Automobilų prekyboje jau 15 metų. Per paskutinius 2 metus išsiusta daugiau, kaip 400 mašinų. Kas mėnesį išsiunčiama po 20-30 automobilių. Teikiame paslaugas norintiems persiusti mašiną į Lietuvą (Klaipėdą). Padedame nupirkti naudotus automobilius varžytinėse biržose bei naujus mašinas Kana- doje. Amber Auto Sales, Inc., 7191 E. Davison, Detroit, MI 48212, tel. 313-365-0901, fax 313-365-0914. (sk)

PAVASARIS DRAUGO FONDE

Atsisveikinus su žiemos laikotarpiu kovo 20 dieną, belieka džiaugtis kopiančia pavasario saulute ir „kopiančių“ pavasario vajumi Draugo fonde.

Su žiemos šalčiais Čikagoje pasiekus pusę milijono Draugo fonde, investavimams nešant gražų prieauglį, pusiaukeleje sustoti negalime. Efektyvi finansinė parama „Draugo“ dienraščio sėkmingam tolimiesiems leidimui reikalauja sutelkti milijoninį Draugo fondo kapitalą. Jo prieauglio metinė parama „Draugo“ leidimui užtikrina tolimesnę dienraščio egzistenciją.

Jau nemažai „Draugo“ skaitytojų bei fondo narių didesniais ar nedideliais čekiais atsiėmė ir Draugo fondo pavasario vajaus laiškus. Už tai fondas jiems nuoširdžiai dėkoja. Kaip sugrįžtančių pavasario paukščių, dar neatsiliepusių „Draugo“ skaitytojų, fondo garbės narių, narių ir rėmėjų laukia pavasario vajaus Draugo fonde. Pusiaukeleje sustoti negalime. Draugo fondui reikalinga visų parama.

Pavasario vajaus įnašai

Su 1,000 dolerių: N.N., pavardės prašė neskelbti, iš viso 3,650 dol., garbės nariai, IL.

Su 200 dolerių: Rūta Dudzik, iš viso 600 dol., Rockford, IL; Ona Ramienė, iš viso 600 dol., Hickory Hills, IL; Petras Grina, iš viso 1,000 dol., garbės narys, Neschanic Station, NJ; Regina ir Vytautas Val, iš viso 400 dol., Oak Brook, IL 60521; Stasė Jakubonienė, Chicago, IL; Filomena Černius (150 dol.), iš viso 900 dol., Chicago, IL; dr. Alina ir Vandelinas Domanskiai, iš viso 600 dol., Palos Park, IL.

Su 100 dolerių: Česlovas Masaitis, iš viso 1,200 dol., garbės narys, Thompson, CT; Helen Schanel, iš viso 1,100 dol., garbės narė, Wood Dale, IL; Agota ir Pranas Gudaitis, iš viso 600 dol., Lockport, IL; Matilda Kurapka, iš viso 300 dol., Putnam, CT; Emilija Gaškienė, iš viso 400 dol., 4334 S. Christiana, Chicago, IL; Emilija Gaškienė, iš viso 200 dol., 5154 S. California, Chicago, IL; Julius Veblaitis, iš viso 300 dol., Union, NJ; Juozas Kontius, iš viso 400 dol., Lemont, IL; JAV LB Palm Beach apylinkė, iš viso 300 dol., Florida; Kazys Kielius, iš viso 150 dol., Chicago, IL; Adelė Sakalas, Oak Lawn, IL; Leokadija Pakauskas, iš viso 600 dol., Union Pier, MI; Birutė ir Juozas Briedis, iš viso 400 dol., Chicago, IL; Jonas Kučinskis, iš viso 750 dol., Miami Beach, FL; Teofilė Mišauskienė, Union Pier, MI; Ona Mažionytė, iš viso 1,125 dol., garbės narė, Chicago, IL.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesiauskienę, tel. 878-526-0773. (sk)

x „Piko valanda“ pirmąjį išėjimo radijo laida skelbianti naujais, necenzūruota informacija iš Lietuvos. Politika, ekonomija, sociologija, teisėtarka, religija, moterų klausimai, kultūra bei sportas – viskas jumi besidomintiems Lietuvos ir išėjimo klausimais klausytojui. Gyvenate Illinois, Indiana, Michigan ar Wisconsin? Nežmirškite „Piko valandą“ pirm-penk. imtinai 1:45 v. p.p. per WNDZ 750 AM. Visais klausimais, įskaitant komercinius skelbimus bei mirties pranešimus, kreipkitės adresu: LITHUANIAN NEWS RADIO, PO Box 1161, Oak Park, IL 60304 arba red. tel. 708-385-0554. (sk)

Su 50 dolerių:

Antanas Kvedaras, iš viso 400 dol., Savannah, GA; Albinas ir Sofija Slivinskai, iš viso 150 dol., Burbank, IL; Emilija Mikaloniš, Los Angeles, CA; V. Juodgudis, Mt. Prospect, IL; Romas Pukštys – Transpak, iš viso 250 dol., Chicago, IL; Augusta Saulytė, San Francisco, CA; Juozas Arlauskas, iš viso 250 dol., New Britain, CT; Antanas Mažiulis, iš viso 400 dol., Boston, MA; Gražina Mikėnas, iš viso 130 dol., Woodridge, IL; Juozas Pažemėnas, iš viso 300 dol., Queens Village, N.Y.; Irena Truškinienė, Glendora, CA; Joana ir Vytautas Dailidės, iš viso 400 dol., Crete, IL; Anis ir Aldona Griniai, Lockport, IL; ALTos Indiana skyrius, iš viso 100 dol., Merrillville, IN.

Su 25 dolerių:

Ona ir Bronius Balčiūnai, iš viso 225 dol., Manahawkin, N.J.; Elena Barnett, New York, N.Y.; John Kuncas, iš viso 50 dol., Export, PA; Vytautas Matulionis, iš viso 80 dol., Cleveland Hts, OH; Maria ir Vidmantas Raišys, iš viso 125 dol., Mercer Island, WA; Kostas Stankus, iš viso 253 dol., Lockport, IL; Česlovas ir Laima Kiliuliai, Lexington, MA; Marija Noreikienė, iš viso 150 dol., Putnam, CT; LSS Skautų Sesierys, iš viso 100 dol., Worcester, MA.

Su 20-10 dolerių:

Antanas Sereika, iš viso 40 dol., Chicago, IL; Algimantas Uogintas, iš viso 55 dol., Waterbury, CT; Helen Carter, iš viso 45 dol., Chicago, IL; Bronė Višniauskas, iš viso 40 dol., Gardner, MA; Vincas Saras, Los Angeles, CA; Alvydas Donauskas, Metairie, LA; Irena Sienas, Darien, IL; Jonas Baužys, Sunny Hill, FL.

Visiems nuoširdus ačiū. Fondo išdininkas

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuostabiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 212 West Cermak Road, Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Hartfordo lietuvių skautų globos našlaičių Lietuvoje. Per V. K. Nenortą atsiuntė \$150.00 našlaičių metinį globos mokestį. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Juozas Bacevičius patarė naują, apdraudų, „income tax“ reikalais ir įsigyjant vairavimo teises. Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 708-403-7334, arba 312-778-2233. (sk)

x DĖMESIO VIDEO! APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiškoj NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-0091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Jau laikas tvarkyti mokestius valdžiai Algis A. Luneckas, kaip ir visada per ilgą eilę metų, pasirodęs jums patarnauti. Šeštadieniais bus įstaigoje 4536 W. 63rd St., Chicago, prieš „Draugo“ pastatą. Del susitarimo, prašau skambinti 312-284-0100. Reikalui esant, su malonumu atvyks į namus. Algis A. Luneckas, Accountant. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2821 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2862. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

Vlado Putvio-Putvinskio Šaulių sąjungos rengtame Čikagoje kovo 3 d., šventės prelegentas Algis Regis (kairėje), Šaulių žvaigždės ordinu apdovanoti – dr. Leonas Kiaučeliūnas, Danutė Bindokienė; ordinas įteikė L.S.S.I. vadas Mykolas Abarius.

Nuotr. Zigmo Degučio

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, kovo 31 d. Baltia Express atstovs priiminės siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Daugiau sužinosite paskambinę nepamokamam tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

x Jūratė ir Peter Fischer per „Saulutę“, Lietuvos vaikų globos būrelį metams paėmė remti labai sunkiose sąlygose senelės auginamą našlaitę. Per „Saulutę“, metų paramą kontinuiam vaikui yra \$20.00 per mėnesį, sumokant už visus metus iš karto ar dalimis. Labai ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner, Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

x Gražina O. Herzog, Rolling Hills Estates, CA atsiuntė \$150.00 globojamo našlaičio metinį mokestį kitiems metams. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x A.A. Stasio Šimaičio atminimui, Regina ir Rimas Griškečiai paaugojo \$50.00 „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliai padėti našlaičiams, vaikams su negalia ir gausioms šeimoms Lietuvoje. „Saulutė“ dėkoja už auką ir nuoširdžiai užaučia a.a. Stasio Šimaičio artimuosius. Ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL. Tel. 847-537-7949 arba 847-541-3702. (sk)

x A.A. Magdalenos Tapulionienės dešimties metų mirties prisiminimui dukte Meilutė Kusak ir anūkas Paulius Kusak skyrė \$240.00 „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliai metams paremti našlaite Šilutės rajone. „Saulutė“ nuoširdžiai dėkoja už auką ir prasmingą a.a. mamytės prisiminimą. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5859 arba (708) 425-7161. (sk)

x Jei reikia įsigyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į Ed. Šumaną, tel. 1-708-246-6241. Aš padėdau pensininkams. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidavimas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-333-6335. (sk)

ISPŪDINGAS VLADO PUTVIO PUTVINSKIO PAMINĖJIMAS

Lietuvos Šaulių sąjungos daliniai išeivijoje – JAV-se, Kana- doje ir Australijoje, jau daugiau kaip keturiasdešimt metų savo sėkmingos šauliškosios patriotinės veiklos pasireiškimuose, kasmet prisimena ir su didžia pagarba mini sąjungos įkūrėjo Vlado Putvio-Putvinskio metinę sukaktį, kurią š.m. kovo 3 d., Čikagoje, Šaulių namuose, surengė ir sėkmingai pravedė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybė. Nepaisant, kad tą dieną Jaunimo centro patalpose vyko tradicinė, skautų rengiama, sutraukianti daug dalyvių, Kaziuko mugė, Vlado Putvio-Putvinskio paminėjime Šaulių namų erdvi salė buvo užpildyta. Minėjime, gausiai dalyvaujant ramovėnams, šauliams bei šauliškosios veiklos rėmėjams ir svečiams, prasmingą programą pravedė, rinktinės vado pareigas einantis, K. Sidlauskas.

Minėjimą pradedant, šauliai J. Gurevičiui komanduojuant, į salę buvo įneštos JAV, Lietuvos, Karių veteranų sąjungos „Ramovė“, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės, Čikagos rajono jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinės – Gen. T. Daukanto ir Klaipėdos jūrų šaulių kuopų vėliavos. Pagiedotas Lietuvos himnas. Rinktinės kapelionas kun. Kireilis sukalbėjo invokacinę maldą. Pristatyti minėjime dalyvaujantieji garbės svečiai: iš Detroito atvykęs LSSI vadas M. Abarius, Tautinės sąjungos pirmininkas dr. L. Kiaučeliūnas ir Irena Kiaučeliūnienė, dienraščio „Draugas“ vyr. redaktorė D. Bindokienė, iš Lietuvos atvykęs Kauno Veterinarijos akademijos rektorius dr. prof. V. Bizokas, LKVS „Ramovė“ centro valdybos ir Šaulių Žvaigždės ordinu Tarybos pirmininkas E. Vengianskas, dienos prelegentas – Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas A. Regis, kun. F. Kireilis ir LSSI Centro valdybos vado pavaduotojas – LKVS „Ramovė“ Čikagos skyriaus pirmininkas J. Mikulis, kurie vėliau pakviesti, šio minėjimo programa tarė sveikinimo ir linkėjimų žodį. (sk)

x TRANSPAK praneša: „1926 m. Kaune įkurtas automobilų klubas; 1993 m. valstybinių automobilų kelių ilgis sudarė 21,100 km; 1993 m. Lietuvoje buvo 910,700 telefono aparatų, prijungtų prie bendro tinklo. Pagrindinis prekybos su Lietuva partneris 1993 m. buvo Rusija“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2636 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x Brangiausias pasaulio pašto ženklukas – 1856 m. Britų Gvianos 1 cento „magenta“ – buvo parduotas iš varžytinių už 850,000 dol. (sk)

Skaitytą įdomi, prasminga ir turininga A. Regio paskaita apie LSS-gos įkūrėją Vladą Putvį-Putvinskį, trumpai nusakant jo biografiją, padėtus šauliškosios ideologijos pagrindus, nuopelnus Lietuvos Šaulių sąjungai organizuojant, šaulių pasisavinti ir pasireiškimus, siekiant Lietuvos nepriklausomybės partizaninės kovos ir Šaulių sąjungos reikšmę dabartinėje Lietuvoje bei išeivijoje. Prelegento kalba su dideliu dėmesiu minėjime dalyvavusių buvo išklausyta ir gausiai plojimais palydėta.

Po paskaitos rinktinės kapelionas kun. Kireilis prisiskindino do šaulius-kandidatus R. Kubilių, H. Pleinį ir už nuopelnus, visuomeninėje bei šauliškoje veikloje besidariusiančius Lietuvos šaulius ir Šaulių sąjungos gerovei, LSSI vadas M. Abarius ir Šaulių Žvaigždės ordinu Tarybos pirmininkas E. Vengianskas, Vasario 16-sios dienos proga, apdovanotiems visuomenės veikėjams, šauliams ir jūrų šauliams, asistuojant LSSI Moterų vadei A. Kirvaitytei ir Vytauto Didžiojo rinktinės vadei S. Ferro-Matulevičiūtei, įteikė LSS-gos Garbės žymenis: Šaulių Žvaigždės ordiną – dr. L. Kiaučeliūniui, redaktorei D. Bindokienei, muzikui F. Stroliai, š. V. Zabukienai, š. K. Ramanauskui, j.š. V. Kulbokui ir j.š. A. Skopui. Šaulių Žvaigždės medalių – š. J. Sidlauskui, š. P. Jokubkai, š. F. Pelekienei ir š. A. Ramanauskienėi.

Garbės žymenų įteikimu, vėliau išnešimui ir visiems sugiedojus posmelį „Lietuva brangi“, buvo baigta minėjimo oficialioji dalis. Po programos minėjimo dalyviai buvo skaniai rinktinės moterų pavaišinti ir smagiai, pakilioje nuotaikoje, kuri laiką pabendrauta. Beužkandžiuojant, S. Sidlauskienės ir A. Regio pastangomis, buvo renkamos piniginės aukos Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlado Putvio-Putvinskio sūnaus 80-metę žmoną, sugrįžusią iš tremties Sibire, vargingoje būklėje gyvenančią Vilniuje, finansiniai paramai. Minėjime dalyvavę suaukojo 275 dol., kurie pasiųsti į Lietuvą.

Baigiant šią trumpą, Čikagos Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės surengto reikšmingo paminėjimo, apžvalgą, tenka tik pasidžiaugti šaulių nenuilstama aktyvia kultūrine, ideologine bei patriotine veikla, padėkoti rinktinės vadovybei už prasminguosius šaulių renginius, malonios nuotaikos palaikymą, pasveikinti apdovanotus šaulių sąjungos gerovei, šauliškai patriotinėje dvasioje, besidariusiančius. (sk)

Vg.